

My i nasz
elementarz

Z tego podręcznika korzysta teraz:

1.....

2.....

3.....

Kochane Pierwszoklasistki,

Kochani Pierwszoklasiści,

podręcznik „My i nasz elementarz” powstał
dzięki pracy wielu osób.

Dbajcie o niego i nie rysujcie w nim.

Za rok będzie szkolnym przewodnikiem
dla waszych młodszych koleżanek i kolegów.

My i nasz **elementarz**

Podręcznik do szkoły podstawowej

Maria Lorek, Lidia Wollman

Klasa 1

Część 1

Katowice 2017

Spis treści

Nasze szkolne sprawy

- 4-5 Nasza szkoła
- 6-7 Nasza klasa
- 8-9 W naszej klasie jak w rodzinie
- 10-11 Co będziemy robić w szkole?
- 12-13 Droga do szkoły
- 14 A – jak album
- 15 Album litery A
- 16-17 Bajka

Czy potrafimy obserwować?

- 18 O – jak oko
- 19 Uczymy się obserwować
- 20-21 Jesień w parku
- 22 L – jak lalka
- 23 Lubimy się bawić

Świat jest kolorowy

- 24 M – jak mama
- 25 Obrazek dla mamy
- 26 Kolory
- 27 Mali artyści
- 28-29 Kolorowe eksperymenty

Razem spędzamy czas

- 30 T – jak tata
- 31 Mama taty i tata taty
- 32 I – jak irys
- 33 Ładne kwiatki
- 34-35 W pracowni zagadek

Na ekranie komputera

- 36 E – jak ekran
- 37 Historyjka obrazkowa
- 38-39 Złośliwy wirus

Koty małe i duże

- 40-41 K i Y – jak koty
- 42-43 Koty w naszych rodzinach

Domowe opowieści

- 44 J – jak jajko
- 45 Robimy sałatkę owocową
- 46-47 W kuchennym laboratorium

Bajki, komiksy

- 48 S – jak smok
- 49-51 Komiks o smoku
- 52 D – jak dom
- 53 Dom to nie tylko budynek
- 54-55 Luis, Bartek i pierogi

Bawimy się w rymowanki

- 56 R – jak rak
- 57 Rak Makary

11 listopada

- 58-59 11 listopada

Kto i co potrzebuje wody

- 60 W – jak woda
- 61 Nad stawem

Na wsi

- 62 U – jak ul
- 63 U cioci i wujka
- 64 Ó – jak ósemka
- 65 W gospodarstwie
- 66-67 Zaułek słówek
- 68 P – jak park
- 69 Spacer w parku
- 70-71 Gra planszowa

Jesień zabawy niesie

- 72-73 Listopadowa pogoda
- 74-75 Jesienne popołudnie
- 76-77 W pracowni zagadek

Co już potrafimy?

- 78-79 Co już potrafimy?

Edukacja polonistyczna

Edukacja społeczna

Edukacja przyrodnicza

Edukacja artystyczna

Edukacja matematyczna

Multimedia

kk kK kot koty yY yY

Karol

miska

motek

Kto to? To Mlekokot. Kotek Toli i Tomka.

Kotek ma sen. To sen o lwie, tygrysie i pumie. Lwy, tygrysy i pumy to wielkie koty. Mlekokot to mały kot.

- O czym śni mały kotek?
- Co wiecie o kotach? Czego jeszcze chcecie się o nich dowiedzieć?
- Przygotujcie klasowy album o wybranych przez was kotach.

40 tygrysy lwy pumy

Propozycje do dyskusji w klasie. Tematy do analizy problemu.

Teksty zbudowane z kolejno wprowadzanych liter, napisane czarną czcionką.

Teksty napisane zieloną czcionką na bazie liter poznanych w przedszkolu.

Zaułek słówek

Uwaga, doł!

8 ósemka królowa miód król wiewiórka

- Przeczytajcie napisy. Co zauważacie?
- Zwróćcie uwagę na pisownię tych wyrazów.
- Ułóżcie zdania z wybranymi wyrazami.
- Odpowiedzcie na pytania.
- Rozwiążcie rebusy.

Jakie kolor ma wiewiórka? Ile pszczołek?

(ZWRÓĆcie UWAGĘ) W różnych wyrazach słyszysz głoskę u. Zapisujemy ją tak: u lub tak: ó .

Jeśli nie wiesz, jak zapisać, pytaj.

ik kró ski s l=t

68 69

Zaułek słówek – zabawy i ćwiczenia słownikowe, gramatyczne i ortograficzne

Kolorowe eksperymenty

Żółty, niebieski i czerwony to kolory podstawowe, czyli takie, których nie można uzyskać przez zmieszanie innych kolorów. Każdy inny kolor i odcień można otrzymać przez połączenie kolorów podstawowych. W ten sposób powstają kolory podrodnie.

Nazwijcie kolory powstałe ze zmieszania kolorów podstawowych.

Jakie odcienie kolorów otrzymamy?

- Spróbujcie uzyskać różne odcienie koloru fioletowego, zielonego, pomarańczowego i innych przez zmieszanie kolorów podstawowych.
- Zmieszajcie na paletce dowolne kolory z odrobina białej farby, potem dodawajcie jej coraz więcej i obserwujcie efekty.
- Postarajcie się otrzymać ciemniejsze odcienie kolorów bez użycia czarnej farby.
- Sprawdźcie, jak można rozjaśnić kolor bez dodawania białej farby.

Jaki kolor będzie miała woda? Przygotowujemy: 7 przezroczystych szklankę, wodę, farby: niebieska, czerwona i żółta oraz listki ręcznika papierowego złożone kilka razy.

- Ustawcie 3 szklanki bliżej siebie w szeregu.
- Do 2 zewnętrznych szklanek wlejcie wodę do wysokości około połowy naczynia.
- Wymieszajcie w jednej trochę farby żółtej, a w drugiej trochę farby czerwonej. Środkową szklankę pozostawcie pustą.
- Włóżcie do szklanek złożone listki ręcznika papierowego, tak jak na zdjęciu.
- Obserwujcie, co się dzieje. Jakimi kolorami uzyskacie?

Do dwóch kolejnych szklanek wlejcie wodę i barwniki: do jednej czerwony, do drugiej niebieski. Ustawcie 4 szklanki z zabarwioną wodą w szeregu, przedzielając je pustymi szklankami, tak jak na zdjęciu. Włóżcie do szklanek złożone listki ręcznika papierowego.

Obserwujcie, co się dzieje. Notujcie wasze obserwacje w dowolny sposób.

28 29

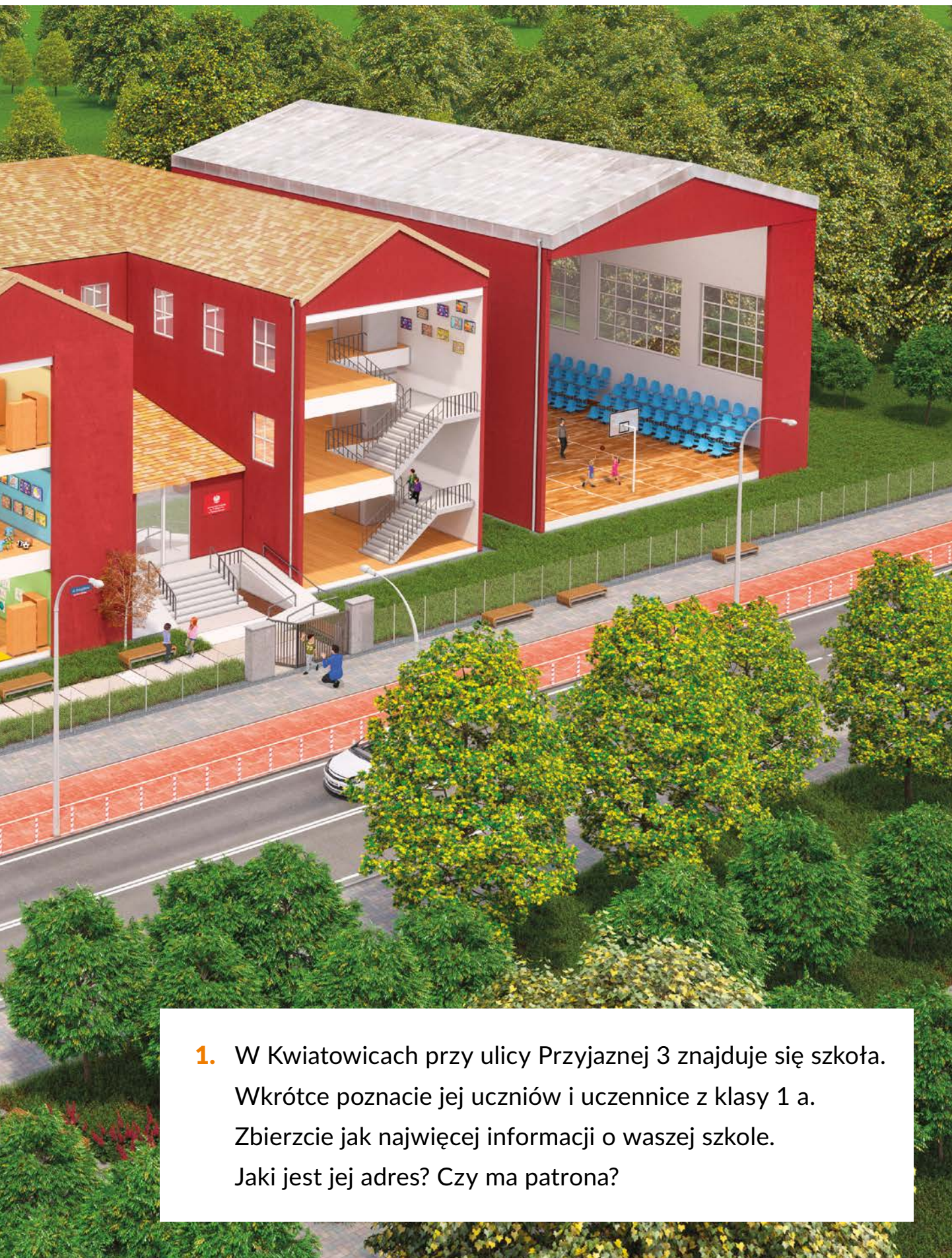
Teksty popularnonaukowe.

Piktogramy określające rodzaj edukacji.

Doświadczenia i eksperymenty.

Nasza szkoła

1. W Kwiatowicach przy ulicy Przyjaznej 3 znajduje się szkoła. Wkrótce poznacie jej uczniów i uczennice z klasy 1 a. Zbierzcie jak najwięcej informacji o waszej szkole. Jaki jest jej adres? Czy ma patrona?

Nasza klasa

1. To wasze koleżanki i wasi koledzy z klasy 1 a oraz wychowawczyni, pani Ania. Wspólnie z nimi będziecie się uczyć i bawić. Powiedzcie, co teraz robią dzieci.
2. W klasie znajdują się: kącik przyrodniczy, czytelniczy i kącik zabawek. Czym będą się zajmowały dzieci w tych kącikach?
3. Przedstawcie się koleżankom i kolegom ze swojej klasy.

4. Namalujcie swoje portrety i podpiszcie je swoimi imionami. Opowiedzcie o sobie.
5. Wymyślcie zabawę, która ułatwi wam zapamiętanie imion koleżanek i kolegów z klasy.
6. Porozmawiajcie ze swoją wychowawczynią o jej zainteresowaniach i sposobach spędzania wolnego czasu.

słowa: Marcin Przewoźniak
muzyka: Mariusz Matuszewski

W naszej klasie jak w rodzinie

W naszej klasie jak w rodzinie.
Właśnie z tego klasa słynie.
Razem zawsze radę damy
i tak wspólnie zaśpiewamy:

Ref.: Ręka w rękę!
Ramię w ramię!
Nie jesteśmy tutaj sami!
Mamy klasę!
Panią!
Nas!
Na przygody szkolne czas!

My tu razem, proszę mamy,
wszystko wspólnie odkrywamy.
A gdy czegoś się dowiemy,
zaraz chórem śpiewać chcemy:

Ref.: Ręka w rękę!...

Nie ma słabych. Nie ma małych.
Wspólnie świat poznamy cały.
Wszyscy razem! Umie każdy
gołą ręką strącać gwiazdy!

Ref.: Ręka w rękę!...

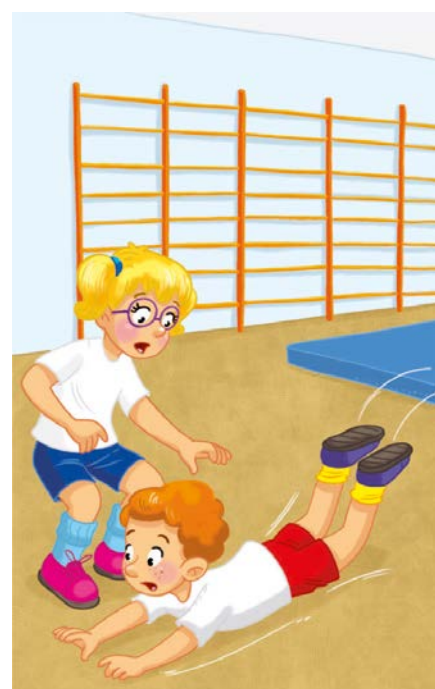
Ta pomaga, ten jest silny,
ta dowodzi, ten jest pilny.
Zawsze z dumą więc mówimy,
że wspaniale się różnimy.

Ref.: Ręka w rękę!...

Co będziemy robić w szkole?

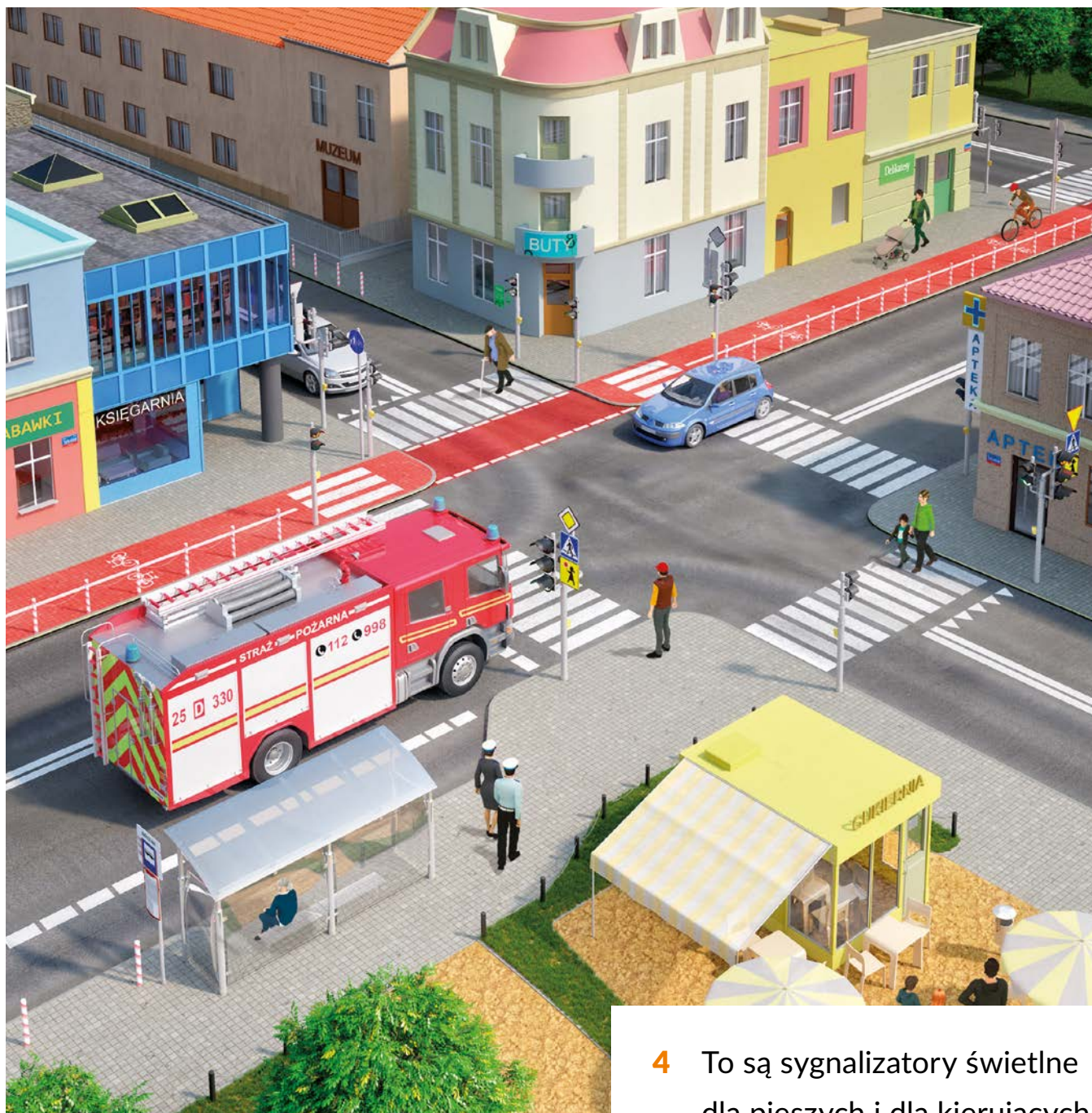

1. Porozmawiajcie o tym, co chcecie robić w szkole i przedstawcie swoje pomysły.
2. Czego można się nauczyć w szkole?
3. Czego można się nauczyć poza szkołą?
4. Co by było, gdyby nie było szkoły?

5. Co zrobicie, aby w waszej szkole każdy się czuł dobrze i bezpiecznie?
Wymieńcie się w grupach swoimi pomysłami.
6. Zorganizujcie naradę klasową i ustalcie kilka zasad, których będziecie przestrzegać.
7. Czy zdarza się, że dzieci łamią zasady? Dlaczego? Jakie są tego skutki?
8. Do kogo dzieci zwracają się o pomoc?

Droga do szkoły

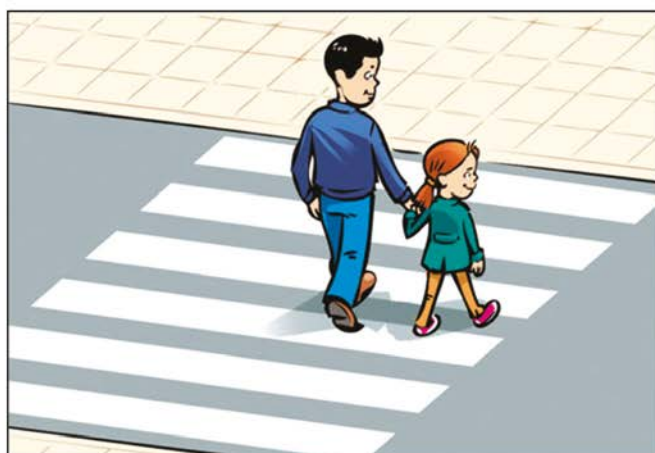
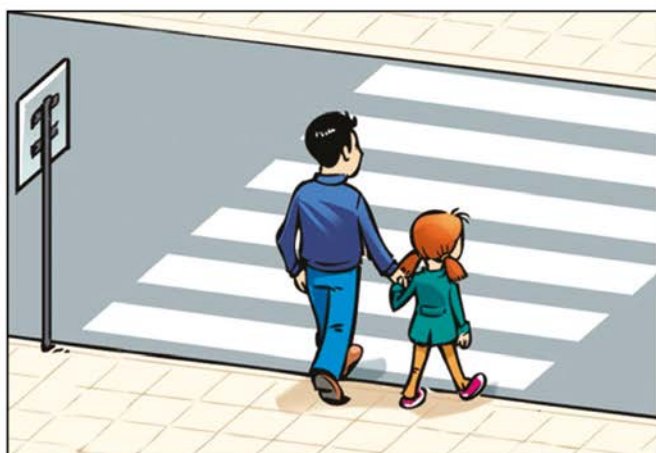
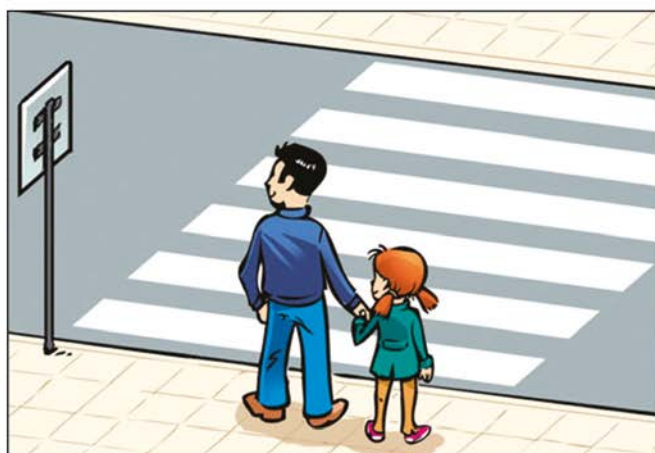
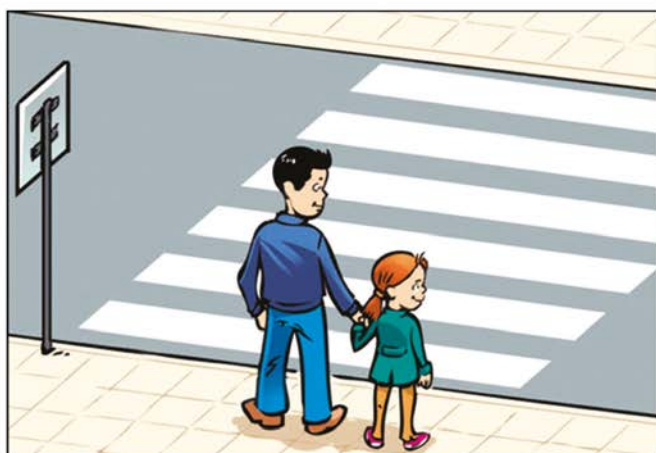
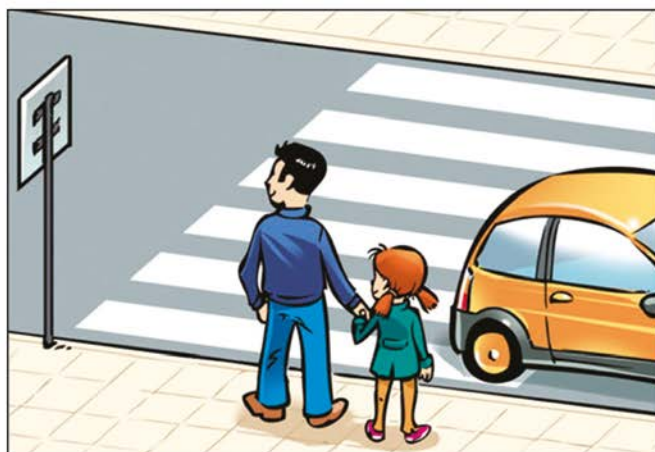

1. Opowiedzcie o swojej drodze do szkoły.
2. Co piesi powinni wiedzieć, żeby bezpiecznie przechodzić przez jezdnię?
3. Jak należy się zachowywać na przystanku autobusowym?

4. To są sygnalizatory świetlne dla pieszych i dla kierujących pojazdami. Czym się różnią?

Przechodzenie przez jezdnię nie jest zabawą.
Zatrzymaj się, spójrz w lewo, a potem – w prawo.
Jeszcze raz – koleżanko, kolego – spójrz w lewo.
Ostrożność nie zaszkodzi.
Gdy jezdnia wolna, możesz przechodzić.

5. Postępujcie wierszyka, nauczcie się go na pamięć i stosujcie wskazane w nim zasady przy przechodzeniu przez jezdnię.

aA

a A

album

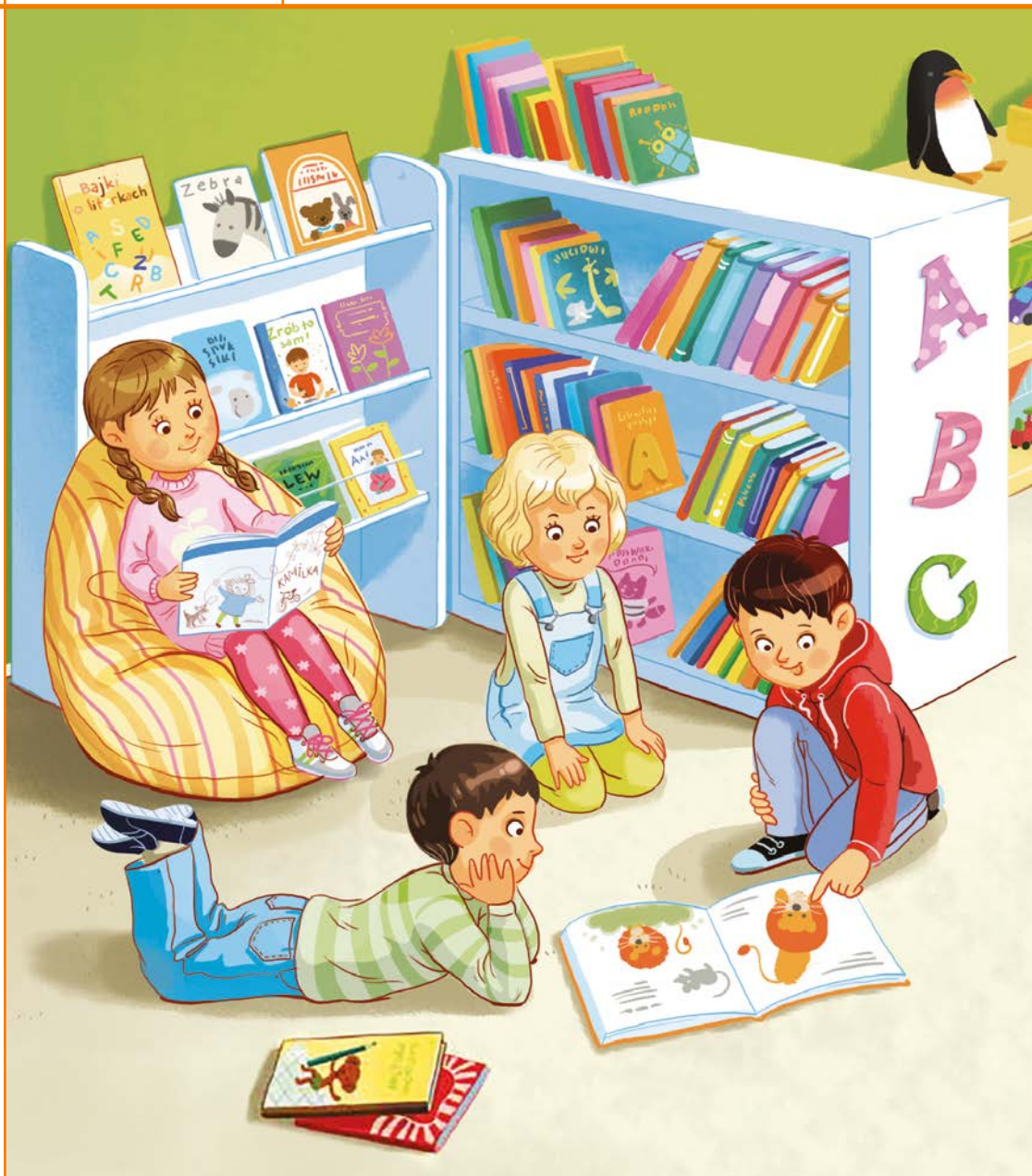
Ala

mak

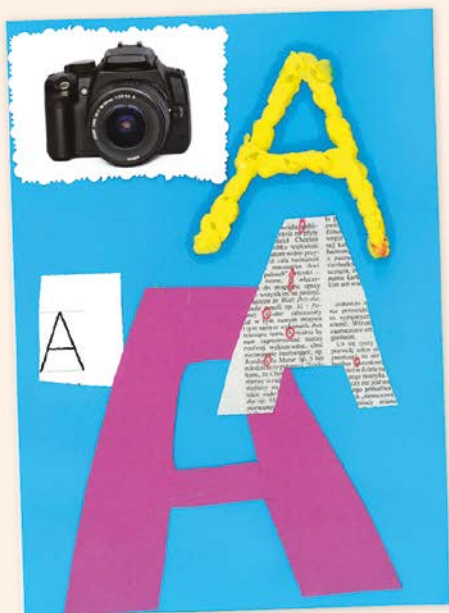
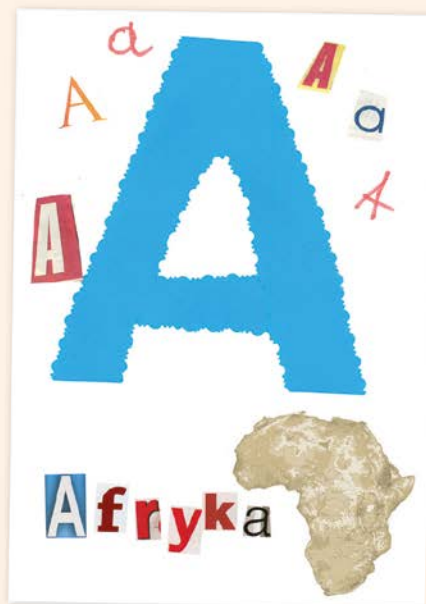

ryba

1. Co robią dzieci w kąciek czytelnicy? Jakie książki znajdują się w waszym kąciek?
2. Czego można się dowiedzieć z książek?
3. Poszukajcie w klasie przedmiotów, w których nazwach słyszycie głoskę a.
4. Załóżcie albumy, w których będziecie przedstawiać poznawane litery.

Album litery A

Te kartki do albumu zrobiła grupa Ali.
A – jak agrest. To pomysł Majki.
A – jak Afryka. To pomysł Bartka.
A – jak aparat. To pomysł Darka.
A – jak astry. To pomysł Ali.

Henryk Sienkiewicz

Bajka

Za górami, za morzami, w dalekiej krainie czarów, przy kolebce małej księżniczki zebrały się dobre wróżki ze swoją królową na czele. I gdy (...) patrzyły na uśpioną twarzyczkę dzieciny, królowa ich rzekła:

– Niechaj każda z was obdarzy ją jakim cennym darem wedle swej możliwości i chęci!

Na to pierwsza wróżka, pochylając się nad uśpioną, wypowiedziała następujące słowa:

– Ja daję ci czar piękności i mocą swoją sprawię, że kto ujrzy twarz twoją, pomyśli, iż ujrział cudny kwiat wiosenny.

– Ja – rzekła druga – dam ci oczy (...) głębokie jak toń wodna.

– Ja dam ci powiewną i wysmukłą postać młodej palmy – ozwała się trzecia.

– A ja – mówiła czwarta – dam ci wielki skarb złoty, dotychczas w ziemi ukryty.

Królowa zamyśliła się przez chwilę, po czym, zwróciwszy się do wróżek, tak zaczęła mówić:

(...)

– Ja jej dam dobroć. Słońce jest wspaniałe i jasne, ale gdyby nie ogrzewało ziemi, byłoby tylko martwo świecącą bryłą.

Dobroć serca jest tym, czym ciepło słońca: ona daje życie.

Piękność bez dobroci jest jak kwiat bez woni albo jak świątynia bez bóstwa. Oczy mogą podziwiać taką świątynię, ale dusza

nie znajdzie w niej ukojenia. Bogactwo bez dobroci jest piastunką samolubstwa. Nawet miłość bez dobroci jest tylko ogniem, który pali i niszczy.

Wiedźcie, że dary mijają, a dobroć trwa; jest ona jak źródło, z którego im więcej wody wyczerpiesz, tym więcej ci jej napłynie. Więc dobroć – to jedyny skarb niewyczerpany.

To rzekłszy królowa wróżek pochyliła się nad śpiącą dzieciną i dotknąwszy rękami jej serca, rzekła:

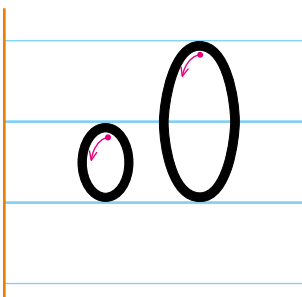
– Bądź dobrą.

Fragmenty.

1. Jakie postaci występują w tej bajce?
2. Czego małej księżniczce życzyła każda z wróżek? Które z życzeń uważacie za ważne? Dlaczego?
3. Czego wy życzylibyście księżniczce? Zainscenizujcie taką sytuację.
4. Porozmawiajcie o tym, co to znaczy być dobrym. Jakie zachowania mogą świadczyć o tym, że jesteście dobrymi koleżankami lub dobrymi kolegami?

o O

oko

Ola

motyl

okno

Za oknem osy, listki i motyle.
Jak kolorowo!
To kolory lata i jesieni.

1. Co dzieci zobaczyły za oknem?
2. Co widać z okien waszej klasy?
szczegółów.

Spróbujcie dostrzec i narysować jak najwięcej

Obserwujemy

O!

3. Zaplanujcie spacer do parku, lasu lub na łąkę. Zabierzcie ze sobą lupy. Przedstawcie wyniki obserwacji w albumach obserwacji przyrody.

Jesień w parku

motyl

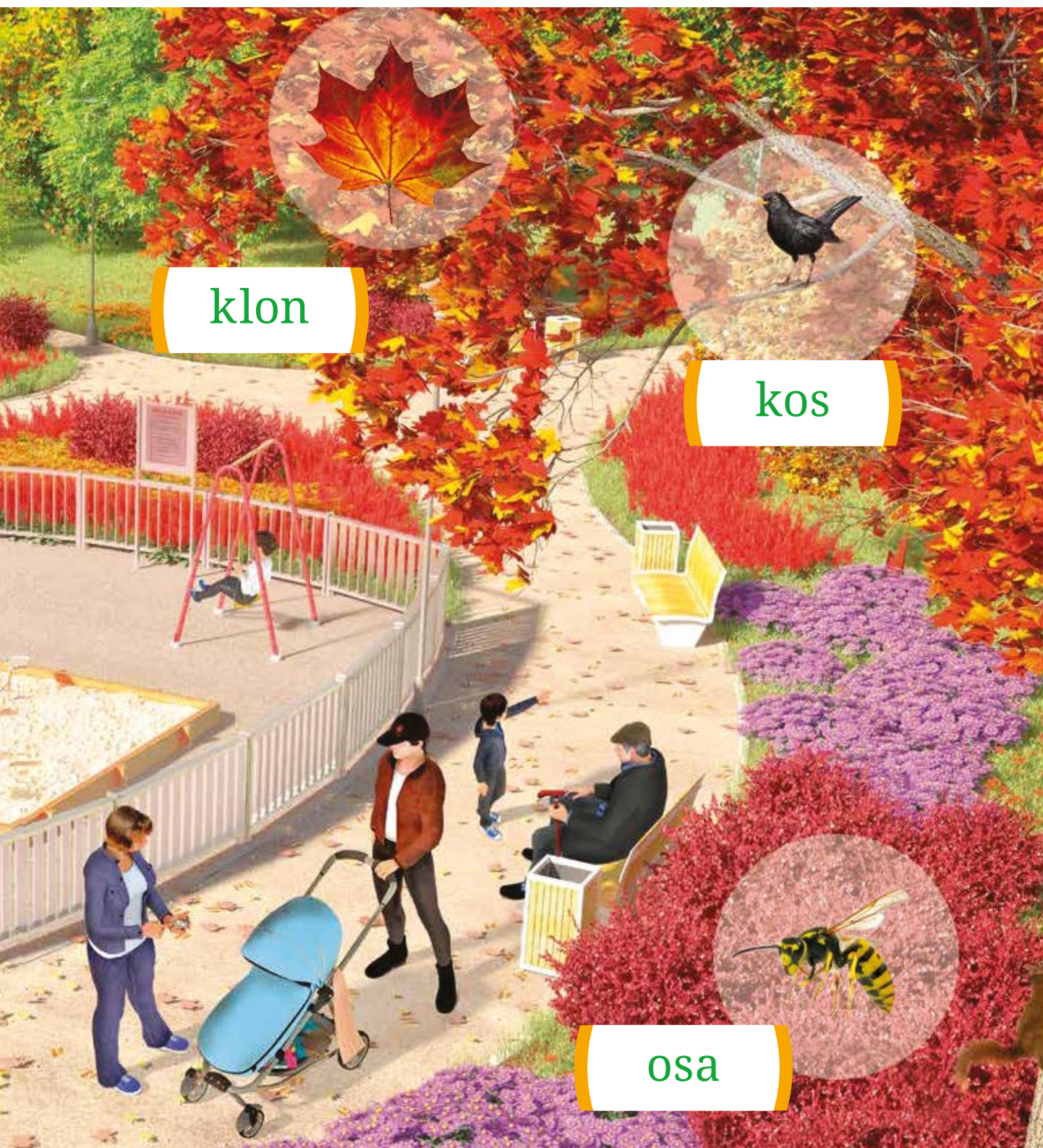

lipa

sroka

1. Jakie rośliny i zwierzęta można zobaczyć w parku?
Poszukajcie w książkach lub w internecie zdjęć tych roślin i zwierząt.
2. Wybierzcie w najbliższej okolicy drzewo lub krzew, które będziecie obserwować przez cały rok. Swoje obserwacje gromadźcie w albumie „Mój zielony przyjaciel”.

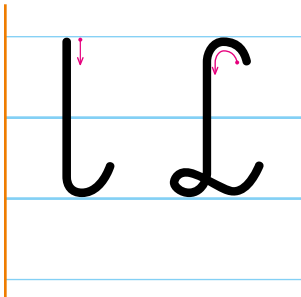
klon

kos

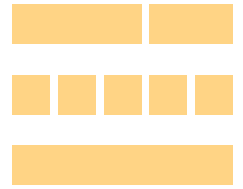
osa

3. W co można się bawić w parku? Wymyślcie własne zabawy.
4. Co zrobicie z jesiennymi skarbów przyniesionych ze spaceru?
5. Przygotujcie zielnik z liści drzew rosnących w waszej okolicy.
Zadajcie sobie w parach jak najwięcej pytań do ilustracji. Odpowiedzcie na nie.

ll

lalka

Lena

okulary

krokodyl

- Sami robimy zabawki.

Lubimy się bawić

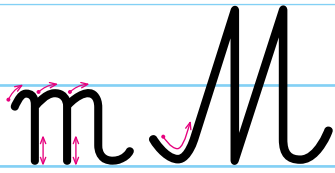
To ja. Mam 7 lat, ciemne włosy i okulary. Mój kolega to Karol. I ja, i Karol lubimy zabawy klockami, samolotami i lalkami. Te lalki robi moja babcia. Wykonuje je z materiału i nici. Karol ma wiele modeli samolotów. Dla mnie z kartonów zrobił domek dla lalek.

Moje ulubione lalki to Ola, Ala, Lola i Olo.

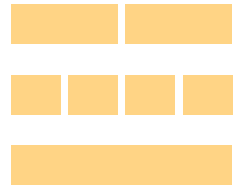

1. Opowiedzcie, co robią dzieci w kąciку zabawek.
2. O czym rozmawiałyby zabawki, gdyby umiały mówić?
3. Jakie zainteresowania mają Lena, Karol i babcia Leny? Co was interesuje?
4. Dowiedzcie się, jakimi zabawkami bawili się wasi rodzice i dziadkowie.
5. Czy każdy przedmiot może być zabawką? Porozmawiajcie na ten temat w grupach. Przedstawcie swoje opinie całej klasie.

mM

mama

Maja

rama

dom

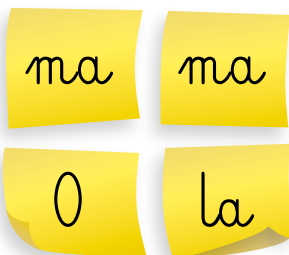

Mama.

Mama Oli i Majki.

Ola maluje. Co robi Majka?

A co robi pies Molo?

1. Czym mama zainteresowała Olę?
2. Co możemy robić wspólnie z mamą?

Obrazek dla mamy

Dla mamy mam obrazek z plam.
Ta plamka to ptak, ta – strumyk, ta – mak.
A ta? To słońko na niebie.
Słońko ode mnie dla ciebie.

3. Namalujcie obrazki dla swoich mam.
4. Opowiedzcie, co jest na waszych obrazkach.

Józef Czechowicz

Kolory

Różne na świecie kolory:
srebrzysta woda w kubełku,
szare myszka w pudełku,
niedźwiadek z pluszu niezdarny,
rudę, pod brzuszkiem czarny...
A jeszcze z pięknego złota
świecące oczy u kota,
a jeszcze niebo przejrzyste,
wymyte błękitem, czyste...

A jeszcze drzewa zielone,
rybki w akwarium czerwone
i fijołkowe kwiatuszki
u żółtej od piasku dróżki...
A jeszcze pomarańczowe,
obłoki przedwieczorowe,
a jasne synka kędziory,
te najpiękniejsze kędziory...
Różne na świecie kolory...

1. Które fragmenty wiersza zostały przedstawione na ilustracji?
2. Jakie jeszcze znacie kolory? Zaproponujcie dalszy ciąg wiersza.
3. Przeczytajcie tekst na stronie obok i odpowiedzcie na pytania zawarte w tekście.
4. Zaobserwujcie, jakie znaki znajdują się na końcu zdań.
5. Namalujcie obrazki, używając swoich ulubionych kolorów.

Mali artyści

Wojtek namalował obrazek farbami.

Co jest na tym obrazku?

Celina wykonała rysunek kredkami.

Jaki tytuł ma ten rysunek?

Ola zrobiła wycinanki z kolorowego papieru.

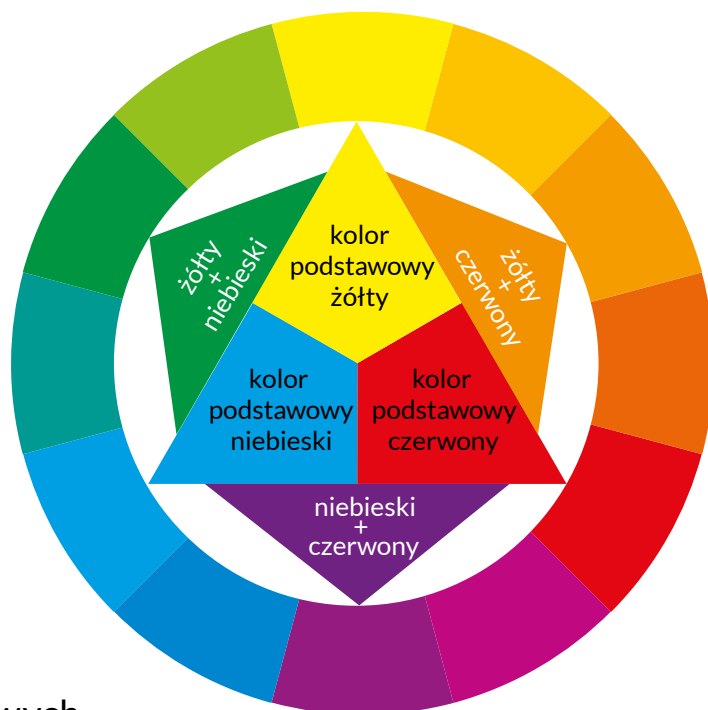
Jakie kolory miały te kartki?

Bartek zbudował model rakiety.

Kolorowe eksperymenty

Żółty, niebieski i czerwony to kolory podstawowe, czyli takie, których nie można uzyskać przez zmieszanie innych kolorów. Każdy inny kolor i odcień można otrzymać przez połączenie kolorów podstawowych. W ten sposób powstają kolory pośrednie.

- Nazwijcie kolory powstałe ze zmieszania kolorów podstawowych.

Jakie odcienie kolorów otrzymamy?

1. Spróbujcie uzyskać różne odcienie kolorów: fioletowego, zielonego, pomarańczowego i innych przez zmieszanie kolorów podstawowych.
 - Od czego zależy odcień koloru?
2. Zmieszajcie na palecie dowolne kolory z odrobiną białej farby, potem dodawajcie jej coraz więcej i obserwujcie efekty.
3. Postarajcie się otrzymać ciemniejsze odcienie kolorów bez użycia czarnej farby.
4. Sprawdźcie, jak można rozjaśnić kolor bez dodawania białej farby.

Jaki kolor będzie miała woda?

Przygotujemy: 7 przezroczystych szklanek, wodę, farby: niebieską, czerwoną i żółtą oraz listki ręcznika papierowego złożone kilka razy.

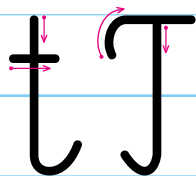
1. Ustawcie 3 szklanki blisko siebie w szeregu.
2. Do 2 zewnętrznych szklanek wlejcie wodę do wysokości około połowy naczynia.
3. Dodajcie do jednej trochę farby żółtej, a do drugiej trochę farby czerwonej. Środkową szklankę pozostawcie pustą.
4. Włóżcie do szklanek złożone listki ręcznika papierowego, tak jak na zdjęciu.
 - Obserwujcie, co się dzieje. Jaki kolor uzyskaliście?

5. Do dwóch kolejnych szklanek wlejcie wodę i barwniki: do jednej czerwony, do drugiej niebieski. Ustawcie 4 szklanki z zabarwioną wodą w szeregu, przedzielając je pustymi szklankami, tak jak na zdjęciu. Włóżcie do szklanek złożone listki ręcznika papierowego.
 - Obserwujcie, co się dzieje. Notujcie wasze obserwacje w dowolny sposób.

tT

tata

Tomek

gazeta

kot

To tata.

Tata Tomka i Toli.

A tam mama taty i tata taty.

ma | ta

ta | to

1. Tomek lubi czytać z tatą. Wspólnie czytają książkę Joanny Papuzińskiej pod tytułem „Nasza mama czarodziejka”. Jak myślicie, o czym jest ta książka?
2. Jak byście chcieli spędzać czas z tatą?
3. Narysujcie obrazki pod tytułem „Mój tata czarodziej”.

Mama taty i tata taty

Kotek Mlekotek.

Tola ma tablet taty.
Kto ma kotka?
Kto podlewa kaktusy?

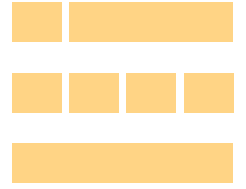
4. Dowiedzcie się, czym interesują się wasi bliscy.
5. Kim jest dla ciebie mama mamy? A mama taty?
6. Kim jest dla ciebie tata mamy? A tata taty?
7. Czy każdy ma możliwość spędzania czasu z babcią i z dziadkiem?

iI

iI

irys

Iwona

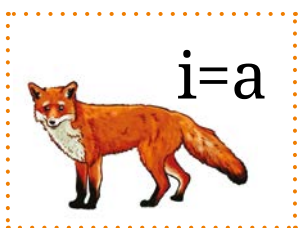

lis

klocki

● Rozwiąż rebus

To mama i Mila.

Mila to siostra Iwony.

Mama kupiła irysy. Ile zapłaciła?

Ładne kwiatki

Moja mama lubi kwiaty.

Ma je na balkonie.

Ma je w wazonie.

Jej ulubione kwiaty to tulipany i irysy.

Gdy jest niezadowolona, mówi:

– No, ładne kwiatki!

Wtedy wiemy – mamie jest smutno.

Co robimy?

Dajemy mamie kwiaty.

1. Jakie kwiaty lubi mama Iwony? Jakie kupiła w kwaciarni?
2. W jaki sposób należy dbać o kwiaty?
3. Nazwijcie kwiaty doniczkowe, które znajdują się w waszej klasie.
4. Co mogą oznaczać słowa **ładne kwiatki**?

W pracowni zagadek

1. Tylko jedna z tych ilustracji nie pasuje do rozwiązywania zagadek. Która?

A oto moja zagadka:
cukierek lub nazwa kwiatka.

Kolorowe korale nosi.

W kurniku o ziarno prosi.

Zagadka jest prosta.

Ma je krawiec i sosna.

2. Rozwiążcie rebusy.

mia **100**

A

o

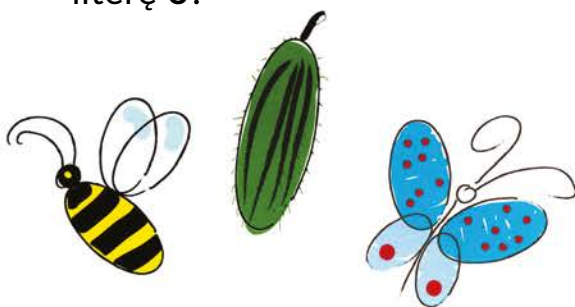
a

t

3. W co jeszcze można zmienić literę o?

4. W co jeszcze można zmienić kolorowe plamy?

5. Jakie przysłowia zostały przedstawione na obrazkach?

6. Jak można przedstawić coś inaczej niż za pomocą liter?

7. Wymyślcie własne rebusy. Narysujcie je na karteczkach. Przygotujcie klasowy album z rebusami.

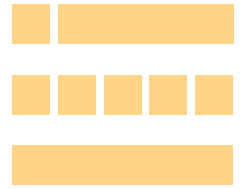
8. Wymyślcie własne zagadki. Zadajcie je sobie w parach.

e E

e E

ekran

Emil

zebra

serce

● Rozwiąż rebus

To Ala i Emil.

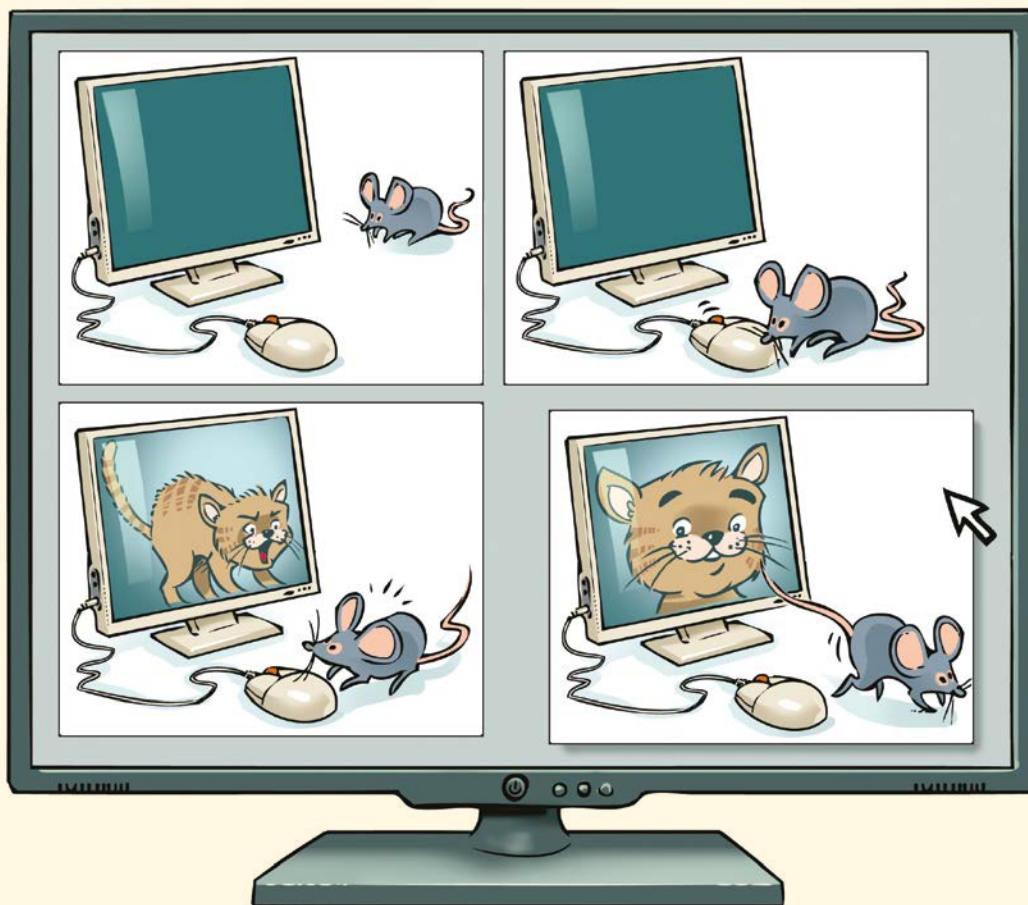
A tam?

Tam Ala, Emil i lama.

Co jest na ekranie komputera Emila?

Co jest na ekranie komputera Ali?

Historyjka obrazkowa

Emil lubi gry komputerowe.
Teraz na ekranie układa obrazki.
Jest to historyjka obrazkowa.

1. Nadajcie imiona kotu i myszce. Opowiedzcie historyjkę obrazkową.
2. Wymyślcie i narysujcie inne historyjki obrazkowe.
3. Porozmawiajcie o tym, do czego służy komputer. Co to jest internet?
4. Gdzie można szukać różnych informacji? Poszukajcie informacji o lamie i emu.
Wymieńcie się w grupach informacjami, które zdobyliście.

Marta Fox

Złośliwy wirus

Jola wyniosła śmieci, podlała kwiatki, przeczytała na głos opowiadanie z podręcznika, a mama i tak nie zgodziła się kupić jej telefonu komórkowego. Ola i Maja już miały, robiły nim ładne fotki i nawet słuchały muzyki przez słuchawki. Kajtek, starszy brat, też miał. Czasami pozwalał jej zagrać w którąś z gier.

Jola siedziała naburmuszona i patrzyła, jak mama podrzuca naleśnik na patelni.

– Jeśli uda mi się taka sama sztuczka z naleśnikiem, to kupisz mi telefon? – zapytała z nadzieją. – Telefon dostaniesz, kiedy skończysz osiem lat, taka jest zasada w naszym domu, ale sztuczki z naleśnikami możesz nauczyć się wcześniej, będę z ciebie bardzo dumna – powiedziała mama.

Po kolacji Jola nie mogła się doczekać, kiedy mama skończy pisać e-mail do swojej przyjaciółki z Londynu. Przyszła wreszcie jej kolej na korzystanie z laptopa i mogła przez pół godziny oglądać śmieszne filmy, które koleżanki zamieszczały w sieci internetowej. Mama z pośpiechu zapomniała się wylogować

ze swojej skrzynki pocztowej.

Jola chciała to zrobić, ale zauważyła zachęcający komunikat: „Ten najnowszy model telefonu może być twój, wystarczy, że klikniesz w niego prawym przyciskiem myszy”. Zrobiła to bez wahania.

Laptop wydał z siebie piskliwy dźwięk. Na ekran zaczęły wyskakiwać różne okienka. Jola próbowała je zamknąć, ale było to niemożliwe.

– Coś się dzieje dziwnego – zawołała.

– Złapałaś złośliwego wirusa – powiedział Kajtek tak głośno, że od razu tata przyszedł na ratunek.

– Przecież nie można otwierać podejrzanych reklam – zirytował się.

– No to klops, trzeba dzwonić na pogotowie – zarządziła mama.

– Czy ja się już zaraziłam tym wirusem? – uśmiechnęła się Jola.

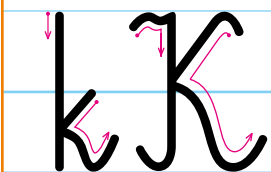
– Oj, córeczko, tobie to potrzebna jest cierpliwość i nauczyciel, a laptopowi lekarz od komputerów.

– Przepraszam, ale ja tylko chciałam dostać telefon – Jola rozplakała się, bo przecież chciała dobrze, a wyszło źle.

1. Wymieńcie postacie przedstawione w tekście.
2. Co sądzicie o postępowaniu Joli?
3. Co sądzicie o podawaniu w internecie nieprawdziwych informacji?
4. Omówcie wspólnie zasady bezpiecznego korzystania z internetu.

kK

kot

Karol

miska

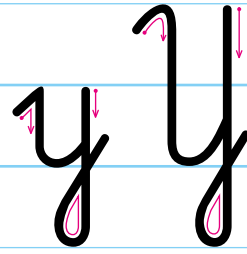
motek

Kto to? To Mlekotek.
Kotek Toli i Tomka.

1. O czym śni mały kotek?
2. Co wiecie o kotach? Czego jeszcze chcecie się o nich dowiedzieć?
3. Przygotujcie klasowy album pod tytułem „Koty”.

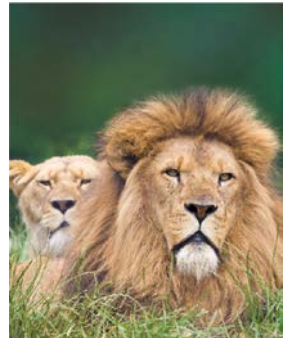
koty

y Y

tygrysy

lwy

pumy

Kotek ma sen.

To sen o lwie, tygrysie i pumie.

Lwy, tygrysy i pumy to wielkie koty.

Mlekotek to mały kot.

Koty w naszych rodzinach

Kłopotek, kot Darka

Gdy miałem 3 lata, bardzo chciałem mieć kota. Rodzice często powtarzali, że kot w domu to kłopot.

- To ja poproszę o małego kotka
- powiedziałem kiedyś i dodałem
- Będzie mały kłopotek. Te słowa przekonały mamę i tatę do kupienia kota. Czy wiecie jak ma na imię? Kłopotek. Dziś ma już 4 lata i nie sprawia żadnych kłopotów.

Mlekotek, kotek Tomka

Jeden z tych kotków to Mlekotek. Dziś jeszcze mieszka w schronisku, ale niebawem będzie naszym domownikiem. Chciałem zabrać go już teraz, ale pani weterynarz powiedziała, że najlepiej, gdy przez trzy pierwsze miesiące małe kociaki są przy mamie. Dała nam też kilka wskazówek, jak opiekować się małym kotem. Musimy mu kupić kuwetę, żwirek, miski, zapas kociego jedzenia i kosz do spania.

Trajkotka, kotka Leny

Moja kotka ma na imię Trajkotka. Kiedyś wspięła się na szczyt wysokiego dębu, który rośnie na naszym podwórku. Tata próbował ją ściągnąć, ale nie dał rady. Musieliśmy wezwać strażaków. Pan strażak, który też jest miłośnikiem kotów, wyjaśnił nam, że zejście na ziemię jest dla kotów bardzo trudne. Mają one haczykowate pazurki wygięte tylko w jedną stronę.

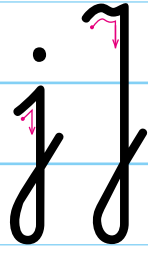
Ibis – kotka Joli

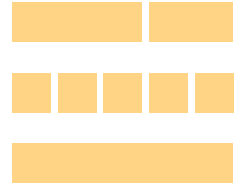
Nasza rodzina bardzo lubi koty. Mamy wiele książek na ich temat. Babcia godzinami może opowiadać o zwyczajach tych zwierząt. Najczęściej o naszej Ibis. Czy wiecie na przykład, że kot potrafi wydać z siebie około 100 różnych dźwięków, a pies – około 10? Albo, że każdy koci nos ma swój wyjątkowy wzór, tak jak odcisk ludzkiego palca?

1. Jak mają na imię opisane koty? Jak wyglądają?
2. W jaki sposób należy się opiekować kotami?
3. Jeśli masz kota, sprawdź, ile ma „poduszek” na łapkach.
4. Koty często są bohaterami książek lub filmów. Przygotujcie spis sławnych kotów. Wypożyczcie w bibliotece książki o nich.

jJ

jajko

To mama i tata Majki i Oli.
A to Jola i Kajtek.

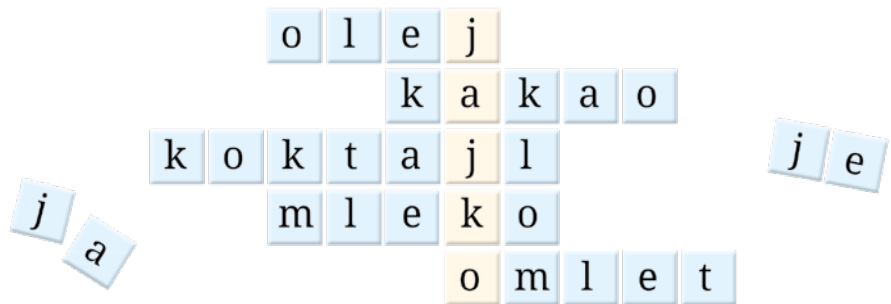
Jola

lejek

olej

1. Opowiedzcie o sytuacji przedstawionej na ilustracji.
2. Spróbujcie rozpoznać owoce i warzywa z zamkniętymi oczami.

Robimy sałatkę

Myjemy dłonie.

Myjemy owoce.

Kroimy owoce.

Wkładamy do miski.

Dodajemy sok z cytryny.

3. Przygotujcie sałatkę. Postarajcie się wykorzystać owoce, które rosną w Polsce.
4. Co lubicie jeść? Czy wszystkie potrawy są korzystne dla zdrowia?

W kuchennym laboratorium

Do czego może służyć czerwona kapusta?

Przygotowujemy: wywar z ugotowanej czerwonej kapusty, przezroczyste kubki, ocet, wodę, sodę oczyszczoną.

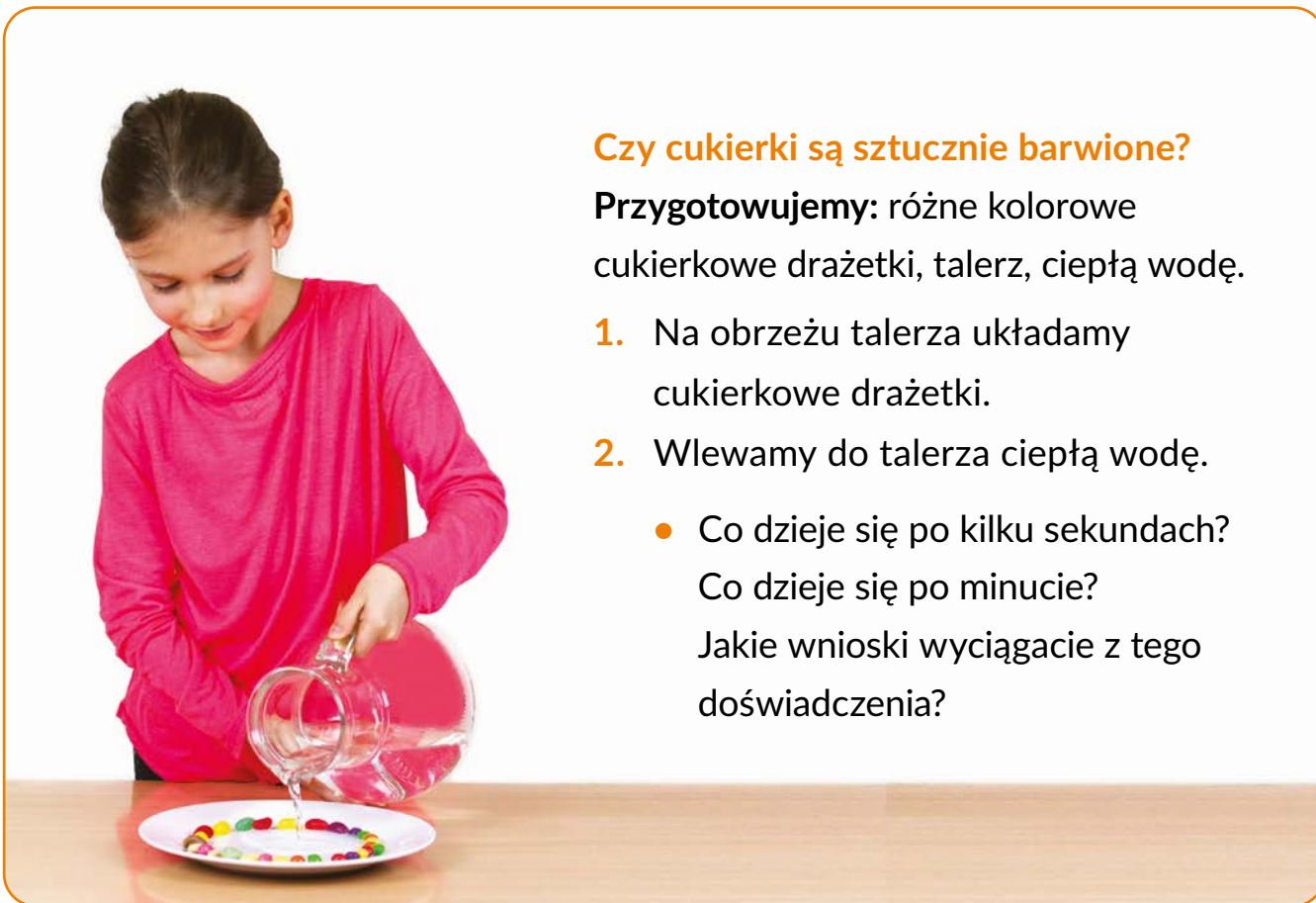
1. Wycinamy kilka pasków z bibuły i zamaczamy w wywarze. Zostawiamy do wyschnięcia.
2. Do pierwszego kubka wlewamy ocet, do drugiego wodę, do trzeciego wodę wymieszaną z sodą oczyszczoną.
3. Maczamy po jednym pasku w każdym z roztworów.
 - Co zauważyliście? Na jakie kolory zabarwiły się paski? Jak sądzicie, dlaczego?

Czy można zobaczyć, co jest w środku jajka, nie rozbijając skorupki?

Przygotowujemy: jajko, ocet, szklankę.

1. Do szklanki wlewamy ocet, wkładamy jajko i odstawiamy na jeden dzień.
2. Po upływie tego czasu wyjmujemy jajko, płuczemy je i osuszamy.
 - Sprawdźcie za pomocą lampy lub latarki, czy można zobaczyć, co jest w środku jajka.

Czy cukierki są sztucznie barwione?

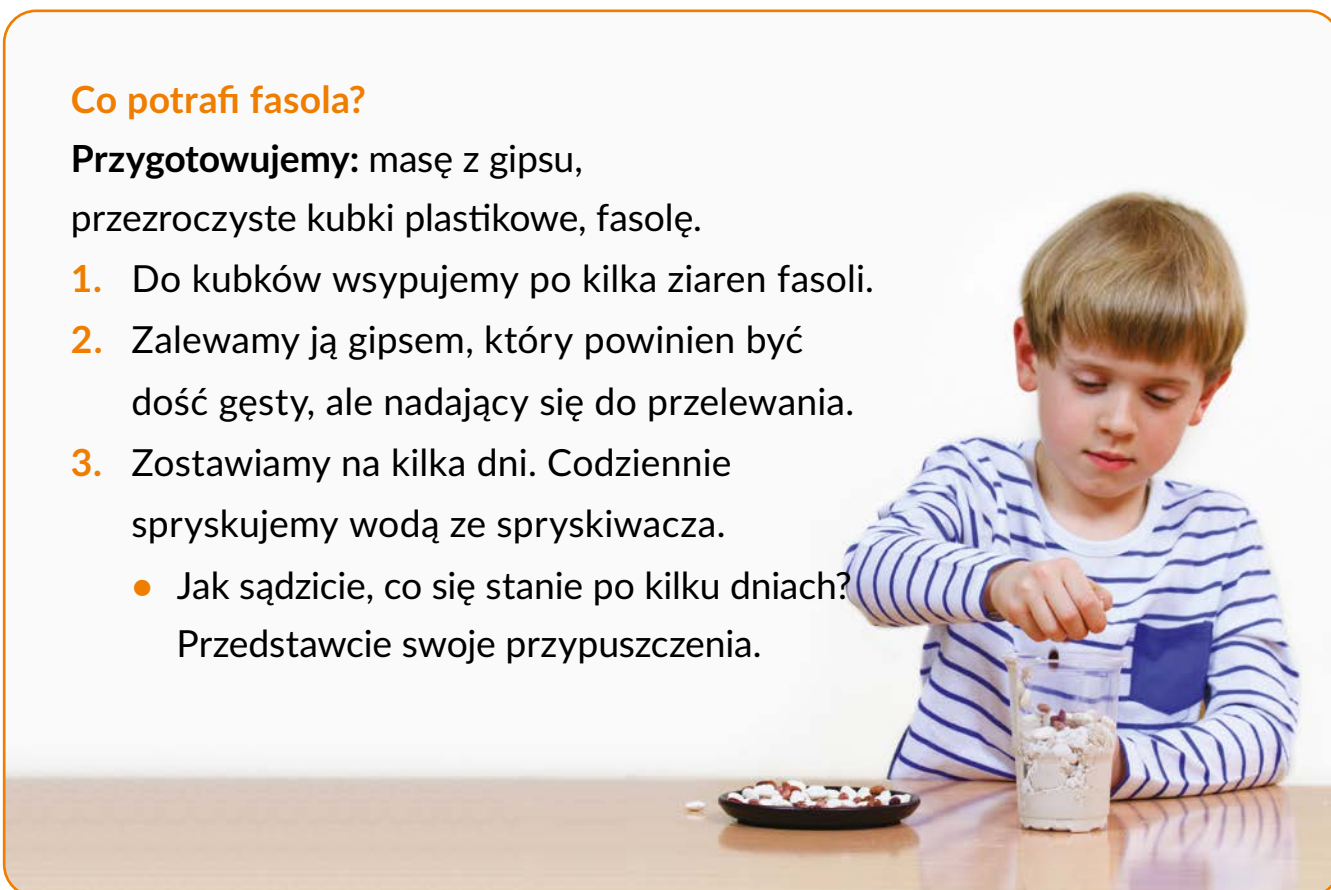
Przygotowujemy: różne kolorowe cukierkowe drażetki, talerz, ciepłą wodę.

1. Na obrzeżu talerza układamy cukierkowe drażetki.
2. Wlewamy do talerza ciepłą wodę.
 - Co dzieje się po kilku sekundach?
Co dzieje się po minucie?
Jakie wnioski wyciągacie z tego doświadczenia?

Co potrafi fasola?

Przygotowujemy: masę z gipsu, przezroczyste kubki plastikowe, fasolę.

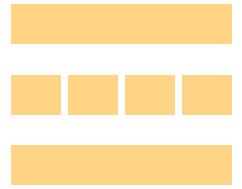
1. Do kubków wsypujemy po kilka ziaren fasoli.
2. Zalewamy ją gipsem, który powinien być dość gęsty, ale nadający się do przelewania.
3. Zostawiamy na kilka dni. Codziennie spryskujemy wodą ze spryskiwacza.
 - Jak sądzicie, co się stanie po kilku dniach?
Przedstawcie swoje przypuszczenia.

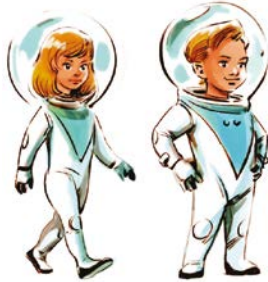
sS

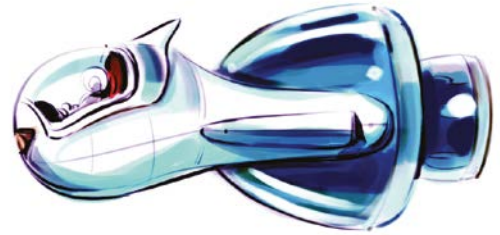
smok

Sławek

To Kamila i Kamil.

To statek Atom.

kask

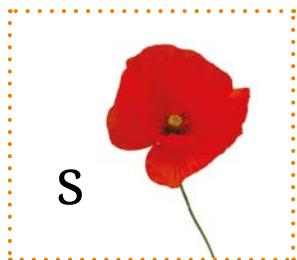

Lot. Kosmos.

globus

● Rozwiąż rebus.

Tam jest jama.

A tam?

Klik, klik,
klik...

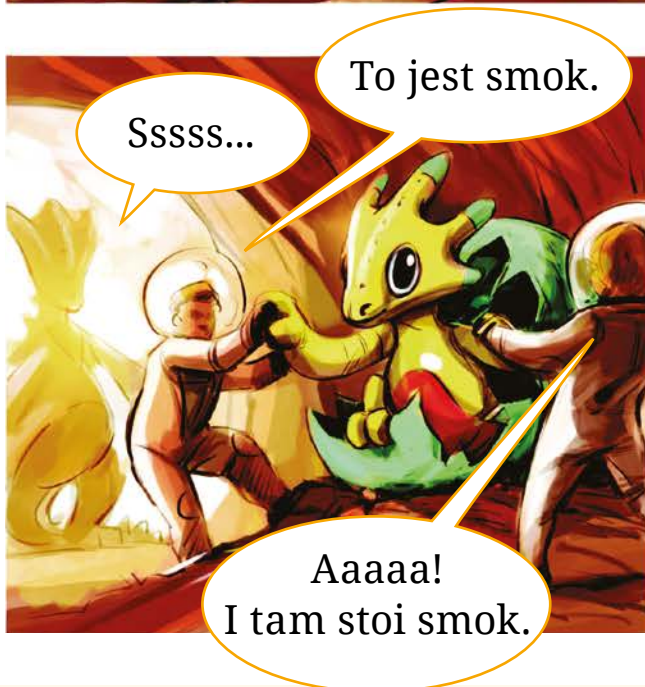
Kto to?

Jest tam.

Iiiii...

Ale jajo!

Sssss...

To jest smok.

Aaaaa!
I tam stoi smok.

Mama?

Tak, to ja.

Moja mama.

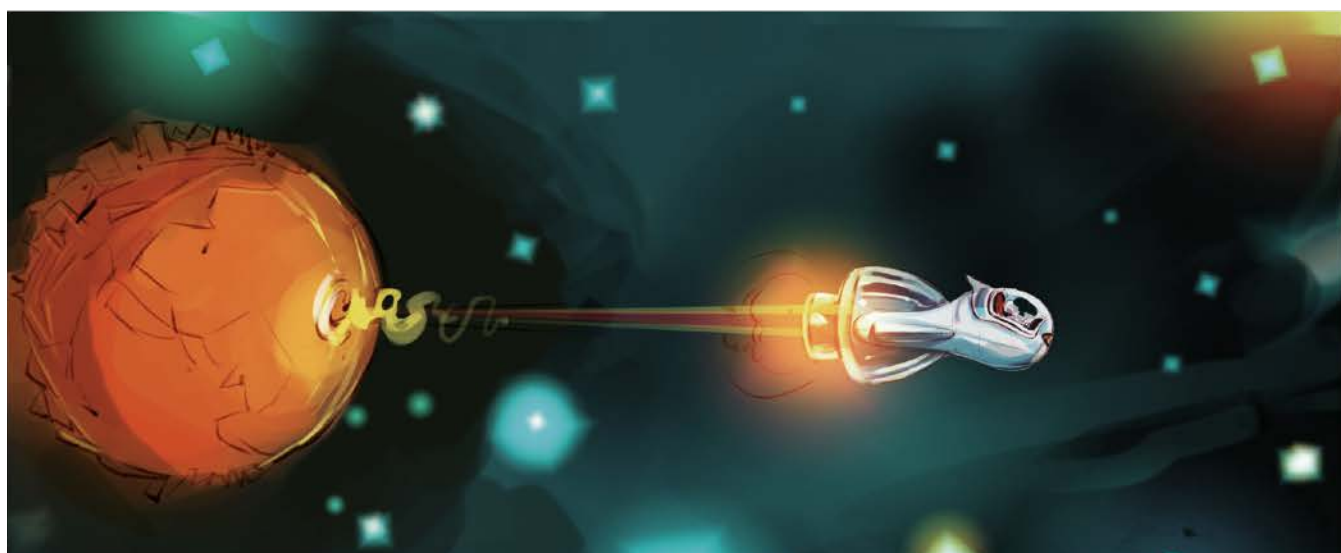

A to tata smok
i moje smoki: Solo,
Kati, Timo, Olo,
Mati, Li, Emi.

Ja jestem Kamil,
a to Kamila.

Moi mili,
oto smoki.

To my, Kamila i Kamil.

To jest jama.

To jajo smoka.

A to smoki: Solo, Kati, Timo,
Olo, Mati, Li, Emi.

Solo

Kati

Timo

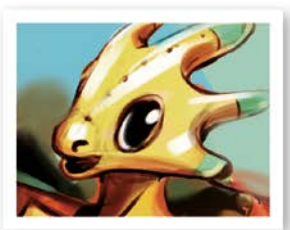
Olo

Mati

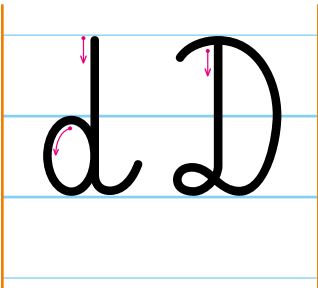
Li

Emi

1. Zaproponujcie nazwę planety, którą odwiedziły dzieci.
2. Opowiedzcie przygodę Kamili i Kamila. Jak inaczej mogłaby się ona zakończyć?
3. Przedstawcie w grupach scenki powitania ze smokami z wymyślonej przez was planety.
4. Wymyślcie smocze pismo. Napiszcie tym pismem list do smoków.
5. Zbudujcie bajkową planetę według własnego pomysłu.

dD

dom

Darek

Ta jama to dom lisa.

buda

To dom osy.

A to dom kosa.

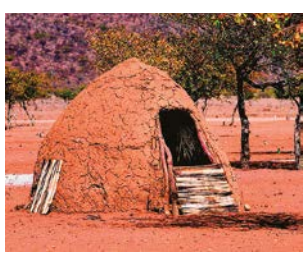
sad

Jaki dom ma

?

● Poznajmy różne domy.

Dom to nie tylko budynek

Dom to mama,
tata i ja.
To moja babcia
i mały brat.
To Tropik – piesek.
I koty dwa.
To gwar wesoły.
I serca dar.

1. Tak o swoim domu opowiada Darek. Czym dla ciebie jest dom?
2. Co to znaczy, że dom to nie tylko budynek?
3. Czy każdy ma swój dom?
4. Podczas spaceru zaobserwujcie, w jakich domach mieszkają ludzie, a w jakich – zwierzęta.

Marta Fox

Luis, Bartek i pierogi

W domu Bartka zapanował rozgardiasz. Każdy czegoś szukał.

– Co za licho ukrywa nasze rzeczy? – dziwiła się mama.

– To nie licho, tylko Luis – przypomniał Bartek.

Domownicy zgodnie przytaknęli, bo wiedzieli, że Luis to psotnik. Wymyślił go Jarek. Kto potłukł talerzyk, rozlał kawę, zjadł wszystkie krówki? Każdy mówił: „To nie ja”.

– A więc to Luis – powiedział kiedyś Jarek. I tak zostało.

Od dwóch dni Bartek nie chodził do szkoły z powodu kataru. Mama zdecydowała, że i w piątek zostanie w domu. Miał zamiar albo poczytać, albo pograć w jakąś grę na komputerze. Najpierw jednak zjadł budyń waniliowy. Swoją porcję polał sokiem malinowym. Poczul przypływ energii. W lodówce zauważył farsz do naleśników przygotowany przez mamę.

I wtedy wpadł na szalony pomysł. Postanowił zrobić pierogi. Do tej pory tylko pomagał babci, teraz chciał zostać prawdziwym kucharzem, jak dzieci gotujące w programie telewizyjnym.

Wysypał pół torebki mąki na stolnicę, wbił jajko i dolał ciepłej wody. Ciasto kleiło się do rąk. Kiedy dolał oliwy, poszło łatwiej. Babcia też tak robiła. Nie wychodziło mu wałkowanie. Spróbował inaczej. Robił małe kulki i te rozwałkował, a potem nakładał farsz i dokładnie sklejał brzegi, aby pierogi się nie rozpadły w gotowaniu.

Zrobił dwadzieścia pierogów i był bardzo zmęczony. Pierwsze były dziwaczne, ale miały ładne brzegi, z „falbankami”.

Kolejne były bardziej kształtne. Pierogi ułożył na ściereczce i przykrył drugą, by nie obeschły. Rodzice z bratem obiecali wrócić o godzinie 14.00. Zdążył posprzątać kuchnię, która wyglądała jak rozkopana piaskownica. Najtrudniej było mu umyć stolnicę. Ledwo zdążył.

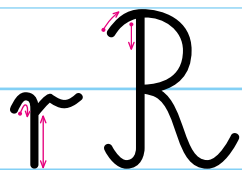
– Niesamowite, jakaś dobra wróżka ulepiła pierogi – zawołała mama, kiedy weszła do kuchni. – Bartku, ty nasz kochany kucharzu i pomocniku, jesteśmy z ciebie dumni – uściskała go.

– To nie ja, nie ja – tłumaczył Bartek. – To Luis.

1. Co możemy zrobić, by sprawić radość rodzinie?
2. Jak na podziękowanie mamy zareagował chłopiec? Wytłumaczcie na podstawie tekstu, dlaczego.
3. Czy w waszej rodzinie macie jakieś wspólne powiedzonka?
4. Porozmawiajcie o tym, co sprawia, że w domu panuje miła, rodzinna atmosfera.

rR

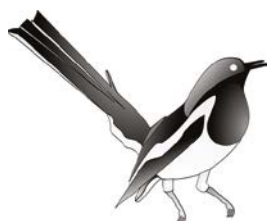

rak

Robert

Oto sroka i lis stary.
A tam kto? A tam Makary.
Rak Makary? O, tak, tak.
Ale rak! Ale rak!

sroka

rower

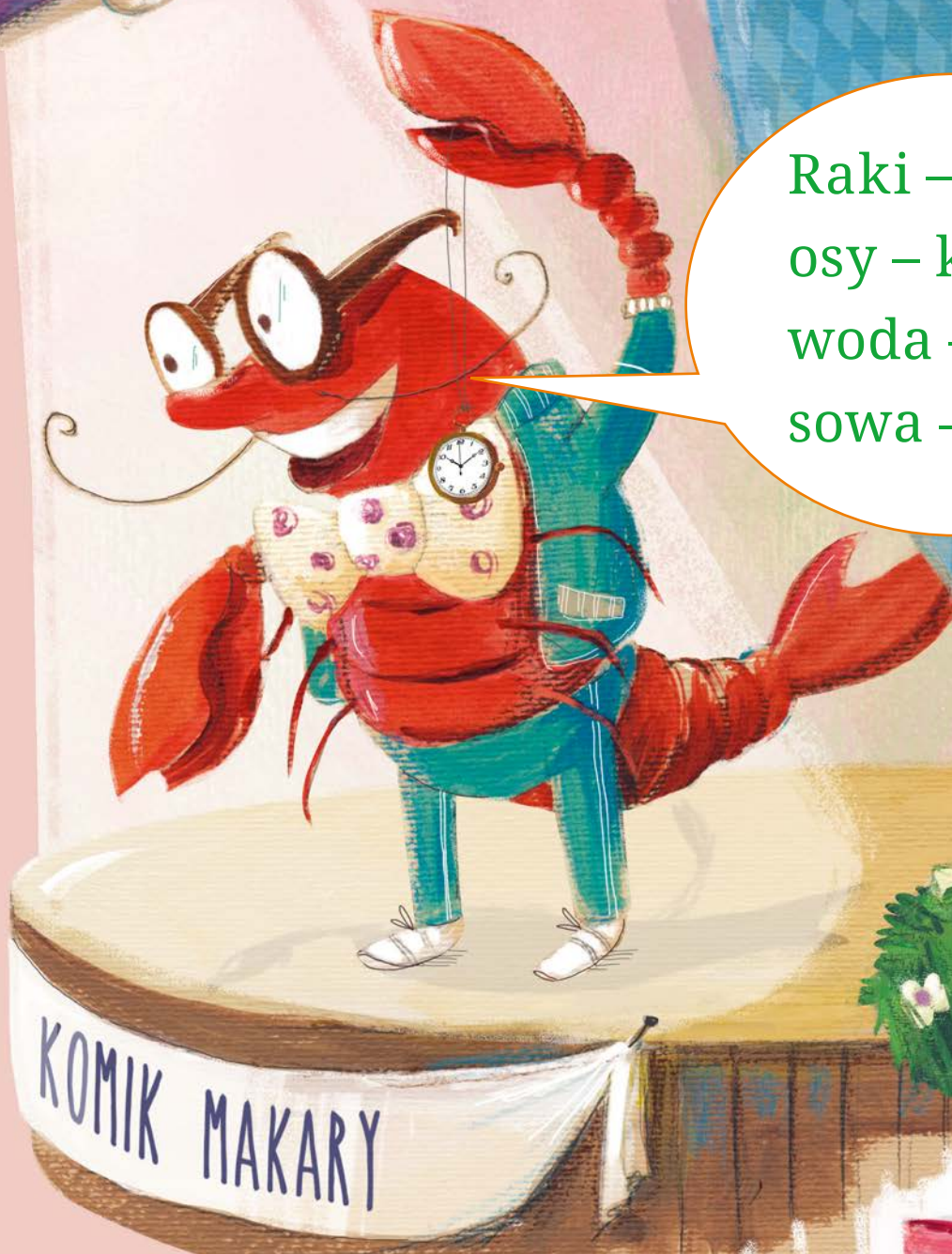
● Rozwiąż rebus.

Dres, kokarda, okulary.
Oto komik – rak Makary.
Rymujemy tak jak rak.
O, tak, tak! O, tak, tak!

Rak Makary

Raki – maki,
osy – kosy,
woda – broda,
sowa – słowa.

1. Porozmawiajcie o tym, czy rak Makary jest postacią prawdziwą, czy wymyśloną.
2. Które wyrazy w wierszu „Rak Makary” się rymują?
Przyjrzyjcie się tym wyrazom i zastanówcie się, dlaczego się rymują.
3. Podajcie dowolne pary wyrazów, które się rymują.
4. Pobawcie się w parach w układanie rymowanek.

Narodowe Święto Niepodległości

Ułan Legionów Polskich, które walczyły w pierwszej wojnie światowej

Dawno temu Polska na wiele lat utraciła niepodległość. Jej terytorium podzieliły między siebie sąsiednie państwa – Rosja, Prusy i Austria.

Jednak Polacy nadal dbali o swoje tradycje, kulturę i polską mowę.

Dopiero po zakończeniu pierwszej wojny światowej, w listopadzie 1918 roku, Polska odzyskała niepodległość. Na czele odrodzonego państwa stanął Józef Piłsudski. Od tamtej pory 11 listopada to jedna z najważniejszych dat w historii Polski. Ten dzień nazywamy Narodowym Świętem Niepodległości. Obchodzimy go bardzo uroczystie i radośnie.

Józef Piłsudski

1. Jak rozumiecie słowo „niepodległość”? Porozmawiajcie o tym w grupach.
2. W jaki sposób Narodowe Święto Niepodległości obchodzone jest w waszej szkole i miejscowości?
3. Jak należy zachowywać się w trakcie uroczystości państwowych.
4. Posłuchajcie wybranych pieśni patriotycznych śpiewanych w czasach odzyskania niepodległości.

Ludwik Wiszniewski

11 listopada

Dzisiaj wielka jest rocznica
Jedenasty Listopada!
Tym, co zmarli za Ojczyznę,
hołd wdzięczności Polska składa.
Im to bowiem zawdzięczamy
wolność – polską mowę w szkole.
To, że tylko z ksiąg historii
poznajemy dziś niewolę.
Uroczyście biją dzwony,
w mieście flagi rozwinięto
i me serce się raduje,
że obchodzę Polski święto.

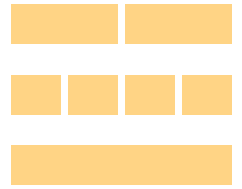

w W

w W

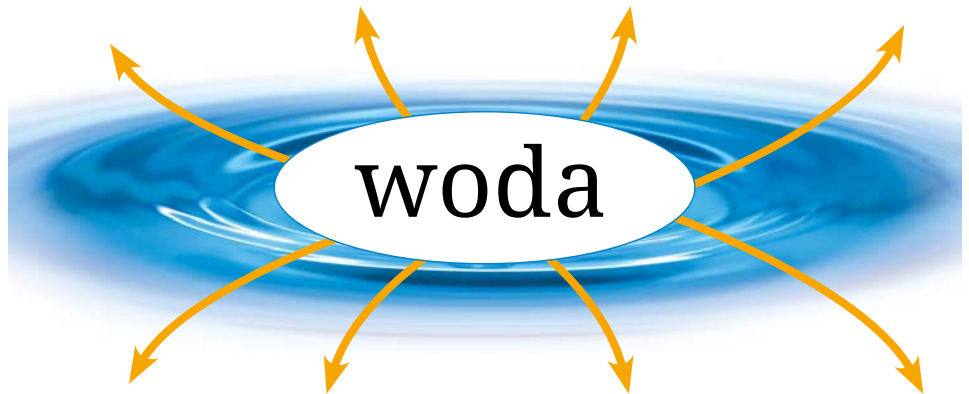
woda

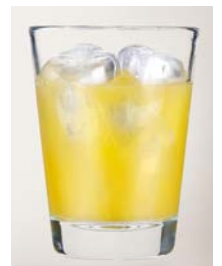
Wojtek

trawa

staw

- Co można zrobić z butelki po wodzie?

Tyle wody! Jaka jest woda?

Jaki smak ma woda?

A jak smakuje woda z sokiem?

Woda jest w nas i dookoła nas.

Woda to wielki skarb.

Nad stawem

To jest wielki staw.

Pod kamykami zasypia rak.

Dalej za stawem jest wioska.

Jest listopad. Pada. Wieje wiatr.

1. Co to znaczy, że woda jest wielkim skarbem?
2. Co by się stało, gdyby na Ziemi zabrakło wody?
3. Dlaczego należy oszczędzać wodę? Jak można to robić?
4. Przygotujcie miskę z wodą i różne przedmioty. Jak myślicie, które z nich utrzymają się na powierzchni wody, a które – zatoną? Sprawdźcie to.

uU

uU

ul

Ula

kura

Kukuryku!

kogut

Tutaj jest sad i kolorowe ule.

Dalej mostek i staw.

Ula była tu latem.

Lubi to miejsce.

1. Gdzie Ula była latem? Jak wygląda to miejsce?
2. Co Ula z Bartkiem robili w czasie wakacji?
3. Jakie zawody wykonują osoby mieszkające na wsi?

U cioci i wujka

Razem z Piotrkiem karmili kury.

Pływali po stawie.

Zbierali maliny.

Piotrek to syn cioci Ewy i wujka Witka.

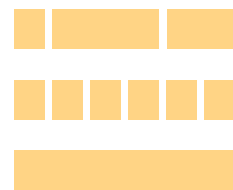
4. Dowiedzcie się, co to jest agroturystyka.
5. Czym jest aktywny wypoczynek? Podajcie przykłady takiej formy wypoczynku.
6. Co wiecie o pszczołach? Czego jeszcze chcecie się dowiedzieć?

ó ó

ó ó

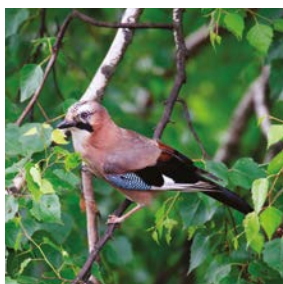
ósemka

królik

wiewiórka

sówka

Tu mam króliki, a tam – krowy.
I domek Rekxa kolorowy.

1. Jakie zwierzęta mieszkają w wiejskiej zagrodzie?
2. Co by było, gdyby nie było wsi?

W gospodarstwie

Tyle tu kur, kosów i sójek.
Tu jest mój dom. Tak mówi wujek.

3. Co by było, gdyby nie było miast?
4. Jakie są zalety mieszkania na wsi? Jakie są zalety mieszkania w mieście?

Załączek SŁÓWEK

1. Przeczytajcie napisy. Co zauważacie?
2. Zwróćcie uwagę na pisownię tych wyrazów.

mój
moje

dwójka
dwoje

sówka
sowa

mówi
mowa

twój
twoje

trójka
troje

miód
miody

lód
lody

3. Ułóżcie zdania z wybranymi wyrazami.

sówka

8

ósemka

królowa

miód

król

wiewiórka

królik

4. Odpowiedzcie na pytania.

• Rozwiązcie rebusy.

Jaki kolor ma wiewiórka?
Ile jest królików?

(ZWRÓĆCIE UWAGĘ)

W różnych wyrazach słyszymy głoskę u.

Zapisujemy ją tak: **u** lub tak **ó**.

Jeśli nie wiesz, jak zapisać, pytaj.

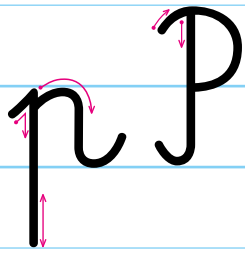
~~ik~~

kró ski

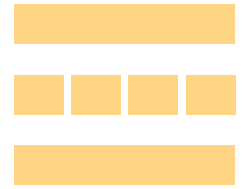

s l=t

pP

park

Patryk

krople

stop

- Tato, jaki to ptak? – pyta Pola.
- To sójka – odpowiada tata.
- A to piórko sójki – mówi mama.
- A tam? – pyta Patryk.
- Tam sroka, a tam kos.
- A to jaki ptak? – pyta Pola.
- To jest sikorka – mówi mama.
- Sikora modra – dodaje Patryk.

1. Jak wyglądał park we wrześniu? Jak wygląda w listopadzie? Co się zmieniło?
2. Które ptaki odlatują na zimę z Polski? Które zostają? Które do nas wtedy przylatują?

Spacer w parku

sikorka

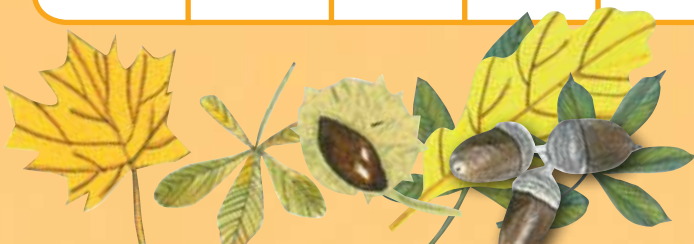
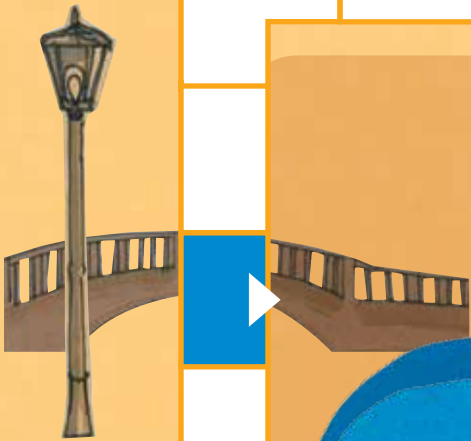
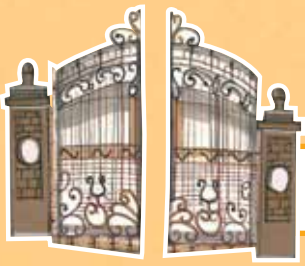
kos

sroka

sójka

Pola pyta i Patryk pyta.
Pola Pytalska i Patryk Pytalski.

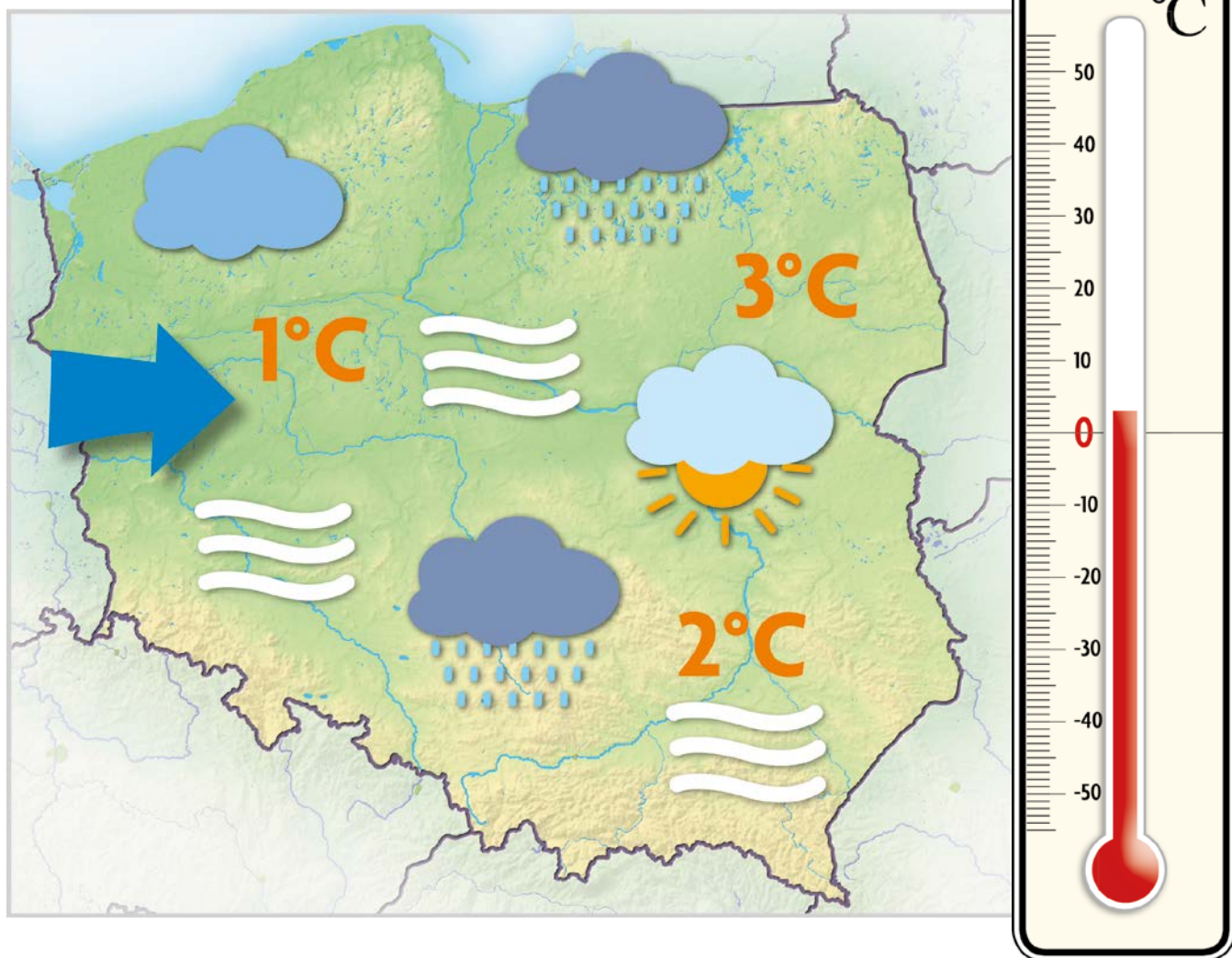
3. Posłuchajcie nagrań śpiewu wybranych ptaków.
4. Jak pomagamy ptakom przeżyć zimę?

1. Spacer po parku rozpocznij od bramy, a zakończ w wesołym miasteczku. Kiedy zatrzymasz się na kolorowym polu, opowiedz, co widzisz.
2. Wyrusz w drogę powrotną z wesołego miasteczka do bramy. Powiedz, co ciekawego mogłoby się wydarzyć podczas spaceru.
3. Wymyślcie zasady gry „Droga do wesołego miasteczka” i zagrajcie w nią.

Listopadowa pogoda

To mapa pogody. Prognoza na jutro.
Nadal pada i pada. Zimno.
Rano mgła i wiatr. Taki jest listopad.

1. To mapa pogody. Co oznaczają użyte na niej symbole?
2. Zaprojektujcie własne symbole charakteryzujące pogodę.
3. Obserwujcie przez tydzień pogodę i oznaczajcie ją w kalendarzu odpowiednimi symbolami.
4. Komu i do czego jest potrzebna prognoza pogody?

Listopadowa pogoda

1. Jak sądzicie, w którym słoiku woda dłużej pozostanie ciepła?

2. Jak sądzicie, w którym słoiku lód szybciej się roztopi?

- Sprawdźcie swoje przewidywania. Dlaczego tak się stało?

3. Z czym kojarzą się wam te obrazki?

4. Które ubrania zakładamy na jesienny spacer?

5. Dlaczego zwierzęta nie potrzebują ubrań?

słowa: Emilia Waśniowska
muzyka: Mariusz Matuszewski

Jesienne popołudnie

Kiedy nudzisz się paskudnie
w jesienne popołudnie,
bo w każdym kątku świata
chlupie deszcz.

Gdy ci smutno i niemrawo,
kiedy tęsknisz za zabawą,
wtedy możesz, wtedy możesz,
jeśli chcesz:

Krzesło zmienić w konika
ostro na nim pobrykać,
szukać skarbu w guzikach,
za króla przebrać się.

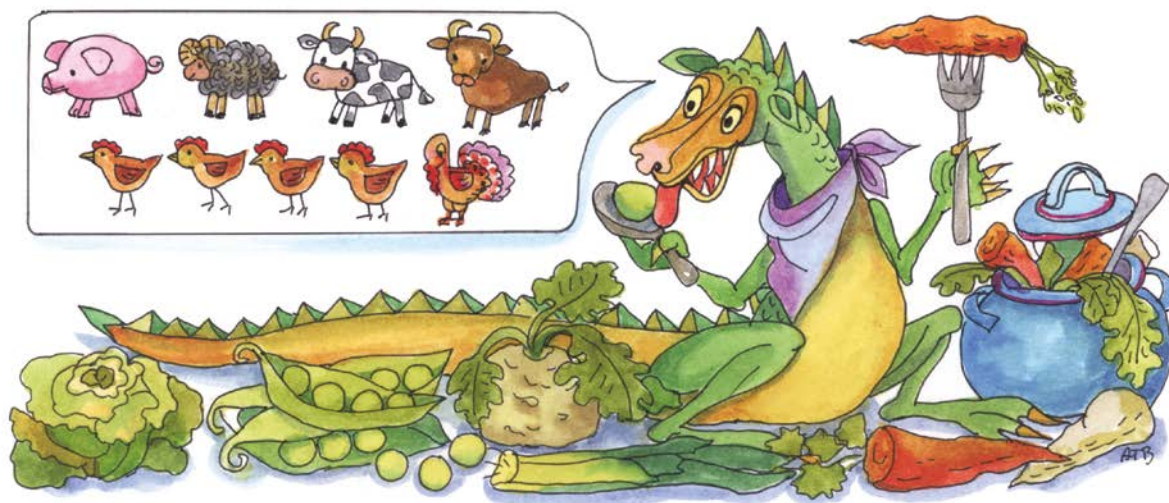
Zrobić z gazet koronę,
z jabłka berło złożone,
stoczyć boje pod stołem,
a w końcu berło zjeść.

Możesz zrobić z gałganka
lalkę piękną jak lalka,
uszyć dla niej ubranka
i powiedzieć mamie wiersz.

Wziąć z półeczki książeczkę
lub ułożyć bajeczkę
o tym królu, co bardzo,
co bardzo lubił deszcz,
co bardzo lubił deszcz.

W pracowni zagadek

1. Które to wiersze Jana Brzechwy? Dopasujcie tytuły do ilustracji.

Żaba

Katar

Smok

Żołądek

2. Które z wymienionych ptaków są bohaterami wierszy Jana Brzechwy?

Oto sroka, sójka, kos i sowa.

3. Mrówka i krokodyl to wyrazy składające się z różnych liter. Jakie inne wyrazy można ułożyć z tych liter? Napiszcie je.
4. Wybierzcie się do biblioteki. Wypożyczcie zbiory wierszy Jana Brzechwy.

Potrafię
pisać
wiele liter.

Rozpoznaję
niektóre
drzewa i ptaki.

Chętnie
układam
i rozwiązuję
zagadki.

Chętnie
bawię się
słowami.

Lubię rysować
i malować.

Wiem,
jak bardzo
jest potrzebna
woda.

Wiem,
jak bezpiecznie
przechodzić
przez jezdnię.

Umiem
słuchać innych
i rozumiem,
że mogę mieć
inne zdanie.

Lubię
doświadczenia
przyrodnicze.

Zadaję pytania
i poszukuję
na nie
odpowiedzi.

Lubię śpiewać
i bawić się
przy muzyce.

Chętnie pracuję
w parach
i grupach.

Przestrzegam
klasowych
zasad.

Wiem,
jakie rośliny
i zwierzęta
można spotkać
w parku.

1. Oto wypowiedzi waszych koleżanek i kolegów z klasy 1 a. Zastanówcie się, co wy już wiecie, co potraficie.
2. Czego jeszcze chcecie się nauczyć?

Autorki: Maria Lorek, Lidia Wollman

Recenzenci:

dr Katarzyna Barbara Kochan – opinia merytoryczno-dydaktyczna

mgr Katarzyna Lotkowska – opinia merytoryczno-dydaktyczna

dr Monika Szymańska – opinia językowa

Redakcja: **Andrzej Jabłoński, Włodzimierz Porębski**

Teksty literackie: **Marcin Przewoźniak/Mariusz Matuszewski** (muzyka); **Henryk Sienkiewicz; Józef Czechowicz; Marta Fox; Małgorzata Szyszko-Kondej, Ewa Jakubowska/Ewa Jakubowska** (muzyka); **Emilia Waśniowska/Mariusz Matuszewski** (muzyka),

Fotoedycja, produkcja sesji: **Mirosława Łukaszek, Beata Stachańczyk**

Skład i łamanie: **Marcin Słociński**

Korekta: **Witold Ostrowski**

Wydanie I, 2017 rok

Wydawca: Fundacja „Elementarz”

Druk: Drukarnia Archidiecezjalna, ul. Wita Stwosza 11, 40-042 Katowice

Ilustratorzy: **Marta Drapiewska** – okładka, s.1,2, 6-7, 14, 19, 24-25, 30-31, 32, 36, 42, 43, 44, 48, 78-79; **Tanasiewicz Studio** – s. 4-5, 12, 20-21, 60-61, 62-63, 68-69; **Katarzyna Kara** – s. 8-9, 74-75; **Karolina Rosolek** – s. 10, 11, 53; **Magdalena Babińska** – s. 10, 32, 52, 73; **Daniel Rudnicki** – s. 13, 37; **Beata Stachańczyk** – s. 34, 35; **Aleksandra Telka-Budka** – s. 26, 76-77; **Marek Piwko** – s. 34-35, 64-65; **Katarzyna Trzeszczkowska** – s. 34, 35, 72; **Gabriela Cichowska** – s. 40-41, 70-71; **Mariusz Arczewski** – s. 48-49, 50, 51, 59; **Elżbieta Kidacka** – s. 56-57.

Fotograficy: **Mirosława Łukaszek** – s. 14, 15, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 28, 30, 32, 33, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 54, 55, 60, 64, 73 ; **Pilat/Sobociński** – s. 18, 22, 29, 45, 58, 73.

Zdjęcia i agencje fotograficzne: Aradan/Photogenica (1), MyVector/Photogenica (1) – s. 12; Pixabay (2) – s. 14, Pixabay (4) – s. 15; Pixabay (2) – s. 18; Pixabay (3) – s. 20; Pixabay (3) – s. 21; Pixabay (1), Photogenica (1) – s. 22; Cherezoff/Photogenica (1), Pixabay (1) – s. 24; Pio3/Photogenica (1) – s. 30; Pixabay (2) – s. 32; Lifeonwhite/Photogenica (1), Jamesstar/Photogenica (1), DLeonis/Photogenica (1), Pixabay (1) – s. 36; DenisNata/Photogenica (1) – s. 40; DenisNata/Photogenica (1), Twildlife/Photogenica (1), Four Oaks/Photogenica (1), Svetas/Photogenica (1) – s. 41; BilldayoneDP/Photogenica (1), Melica/Photogenica (1) – s. 44; Pixabay (1) – s. 48; Itmuryn/Photogenica (1), Saaaaa/Photogenica (1), Gdvcom/Photogenica (1), Pixabay (4) – s. 52; Pixabay (4) – s. 56; Cookelma/Photogenica (1), ChepeNicolli/Photogenica (1), Stu99/Photogenica (1), Jekershner7/Photogenica (1), Beatabecla/Photogenica (1), Grzymk/Photogenica (1), MirekKijewski/Photogenica (1), Pixabay (4) – s. 58; Pixabay (3) – s. 60; Liliya/Photogenica (1), Lifeonwhite/Photogenica (1), Jianghongyan/Photogenica (1), Pixabay (2) – s. 62; Esvetleishaya/Photogenica (1), Lifeonwhite/Photogenica (1), Dusan964/Photogenica (1), Liliya/Photogenica (2) – s. 63; 4zeva/Photogenica (1), Mikelane45/Photogenica (1), Pixabay (1) – s. 68; Rck953/Photogenica (1), Johanvanbeilen/Photogenica (1), Dusan964/Photogenica (1) – s. 69; RedineVector/Photogenica (3), www.bridgemanart.com/Photogenica (1) – III okładka

Podręcznik jest rozpowszechniany na zasadach wolnej licencji **Creative Commons – Uznanie Autorstwa 3.0 Polska**, z wyjątkiem zawartych w nim zdjęć pochodzących od agencji fotograficznych.

flaga

Rzeczpospolita Polska

godło

flaga
europejska

Rzeczpospolita Polska leży w Europie. Jest państwem członkowskim Unii Europejskiej. Stolicą Polski jest Warszawa, a hymnem – *Mazurek Dąbrowskiego*. Z Polską sąsiadują: Niemcy, Czechy, Słowacja, Ukraina, Białoruś, Litwa i Rosja.

My i nasz **elementarz**

Podręcznik do szkoły podstawowej do klasy 1
składa się z czterech części:

część 1

część 2

część 3

część 4